

RADU PĂIUȘAN EUSEBIU NARAI

CLIO
REVISTĂ DE CULTURĂ ISTORICĂ
A ROMÂNILOR DE PRETUTINDENI
(1992-1994, 2000-2011)
MONOGRAFIE

Volumul
I

Editura *urostampa*

Timișoara, 2018

CUPRINS

Prefață	VII
Capitolul I (<i>Evoluția revistei</i>)	1
Capitolul II (<i>Istorie veche și arheologie</i>)	78
Capitolul III (<i>Istorie medie</i>)	175
Capitolul IV (<i>Istorie modernă</i>)	257
Capitolul V (<i>Istorie contemporană</i>)	371
Indice	547

PREFAȚĂ

Am inițiat publicarea acestei reviste de cultură istorică din necesitatea ca, atât profesioniștii, cât și iubitorii de istorie, să fie informați despre evoluția, de-a lungul secolelor, a românilor, atât cei din actualul stat român, cât și cei din jurul granițelor României, precum și cei din diaspora.

Revista apărută sub egida Asociației Istoricilor Bănățeni este prima și singura tipărită, în această parte a țării, după cel de-Al Doilea Război Mondial și chiar în perioada interbelică.

Articolele publicate în paginile ei sunt redactate respectând și istoria, și tradițiile minorităților naționale din România, și pentru că, la rândul nostru, solicităm ca și minoritățile române autohtone din țările care ne înconjoară să fie la fel de bine tratate și respectate. În consecință, abordarea noastră este total lipsită de exclusivism național și șovinism.

Conținutul ei este bogat și diversificat, cuprinzând diverse perioade din istoria românilor, atât a celor din țara-mamă, cât și a celor din afara granițelor actuale ale României.

Pe lângă teorii istorice validate de cercetarea științifică, am dat drept de „cetate” și unor ipoteze, mai ales pentru perioada istoriei vechi, ipoteze care pot, sau nu, să primească consistență în timp. Această abordare se întâlnește în toate țările Europei civilizate.

Redactarea revistei a fost făcută pe principiul cronologic, prezentând teme de istorie veche, medie, modernă și contemporană, de cultură și spiritualitate. Acestea sunt ordonate pe capitole distincte.

Un loc important în economia publicației îl au corespondenții din străinătate, aceștia fiind răspândiți pe o întinsă arie geografică (SUA, Canada, Austria, Grecia, etc.), dar și cei din Republica Moldova, Serbia (Voivodina și zona Timocului), Bulgaria, Macedonia, Albania și Ucraina, țări în care românii sau frații lor, aromânii, sunt autohtoni. Articole despre aceștia au ocupat peste o treime din conținutul revistei, aceasta fiind răspândită în toate aceste țări și în alte state în care se află comunități românești.

Publicația are și corespondenți permanenți din rândul românilor autohtoni în alte țări și a celor din diasporă, ca: Austria, Grecia, Macedonia, Bulgaria și Serbia (Voivodina și zona Timocului). Corespondenții sunt oameni de mare cultură sau lideri ai mișcărilor culturale și politice din țările în care ei sunt minoritari, dar autohtoni. Am mai publicat, în revista noastră, și interviuri cu unii lideri ai românilor din aceste țări.

Revista a beneficiat de articole scrise și de o serie de istorici de seamă ai românilor: academicieni, cadre didactice universitare, cercetători științifici, muzeografi, arhiviști, bibliotecari și profesori din învățământul preuniversitar.

Publicația noastră a fost ilustrată atât cu imagini ale monumentelor istorice românești din țară și străinătate, cât și cu lucrări ale unor artiști plastici recunoscuți în plan intern și internațional. În același sens, publicația noastră a avut, pe prima copertă, reproduceri după litografiile sau fotografiile ale unor personalități istorice bănățene, și nu numai, continuate de articole despre activitatea acestora.

Propunându-ne să elaborăm istoria acestei publicații, am dorit să demonstrăm unitatea istorică, culturală și spirituală a românilor, atât a celor din actualul stat român, care a suferit pierderi consistente de teritorii și de populație în fatidicul an 1940, cât și a celor de lângă granițele României, care sunt autohtoni, precum și a celor din diaspora.

Revista *Clio* este o încercare perfectibilă, dar, din păcate, întreruptă brusc din motive financiare, de a sensibiliza românii de pretutindeni, de cunoaștere a istoriei, culturii și spiritualității lor multimilenare.

Dacă am reușit, sau nu, acest lucru, o vor stabili cercetătorii și iubitorii de istorie a românilor de pretutindeni.

Pentru ca revista să intre, pe lângă circuitul național, și în cel universal, am adăugat acestei monografii două rezumate în limbi de largă circulație internațională, engleză și franceză.

Autorii

INDICE

A

- Abonoteichos, localitate: 152
Abraxas, cel mai vechi nume dat zeilor: 35
Abruzzi, localitate în Italia: 186
Abwehr, serviciul de spionaj al Germaniei naziste: 3, 414
Academia Mihăileană din Iași: 280
Academia Militară din Wiener-Neuerstadt: 260
Academia Română (București): 6, 62, 264, 489
Achaia, provincie: 121, 161
A(c)htum (Ohtum), voievod: 11, 12, 177, 187, 212, 213
Aclianus, Claudius, scriitor: 101
Aconi, Angela: 51
Ada-Kaleh, insulă: 207
Adalbert von Falkenstein, episcop de Cenad: 190
Adam, Gheorghe: 393
Adjutor, Aurelius, proprietarul unei mine de aur: 84
Administrația Banatului Timișan: 362, 367, 368
Administrația Camerală din Viena: 262, 283
Administrația Civilă din Timișoara: 419, 420, 445
Administrația Civilă Camerală (Viena): 100
Adrene (Adirne, Adrianopol), oraș (azi, Edirne, în Turcia): 148, 216, 234, 377
Adunarea Deputaților: 324
Adunarea Țării: 280
Aeroclubul Român: 330
Aetius, Flavius, general roman: 86
Africa de Est: 28
Africa vandală: 147
Africa, continent: 144, 272, 513
Agenția de presă româno-germană: 335
Agram, localitate în Croația: 218, 261
Ahtopolis, cetate bizantină: 218
Ainu, populație străveche din arhipelagul nipon: 14
Airina, drum: 118
Aizis (Aizisis, Aizisis, Zisis), localitate: 102, 117, 118
Akink, reședință: 118
Akkadia, stat în Antichitate: 129
Akornion, emisar roman: 88
Akos, Timon: 193
Al Doilea Război Mondial: 6, 20, 39, 59, 100, 192, 195, 310, 337, 391, 410, 432, 434, 437, 444, 453, 461, 463, 465, 466, 474, 475, 479, 485, 491, 502, 504, 507, 516, 527, 529, 530, 531, 532, 534, 535, 536, 537, 538, 542, 543
Alaska, stat în S.U.A.: 30
Alămor, localitate: 167
Albac, localitate: 401
Alba-Iulia, oraș: 37, 43, 46, 112, 167, 176, 212, 225, 298, 335, 345, 371, 373, 389, 398, 399, 400, 401, 402, 414, 419, 421, 425, 445, 477, 487, 491, 524, 541
Albania: 37, 39, 41, 61, 65, 68, 70, 71, 141, 217, 366
Albatros, editură: 44
Albăstroi, Alexandru: 47
Alburnus Maior (Roșia Montană), localitate: 83, 84
Aldana, inginer italian: 258
Alecsandri, Vasile, poet român: 377
Alexander, Iulius, cămătar: 84
Alexandrescu, Ioan: 399
Alexandros, fals profet: 152
Alexandrov, Ivan: 4, 13, 19, 35, 37, 41, 45, 49, 53, 63, 65, 66, 68, 71, 73, 74, 75, 76
Alexandrovici, Boian, episcop: 69
Alexandru Macedon (cel Mare), rege al Macedoniei: 79, 85, 113, 155, 291
Alexandru, rege al Serbiei: 346, 512
Alexe, Vladimir: 3
Alexiada, lucrare: 179
Ali, agă turc de Făget: 185
Alibunar(iu), localitate în Serbia: 69, 263, 269, 270, 296, 301, 400
Alioș, localitate: 269, 298
Almasy: 201
Almăjan, Gabriela, scriitor român: 43
Almăjan, Slavco, scriitor român: 41
Alpii Orientali (Pădurea Hercinică): 214
Also-Gödöss, localitate: 103
Amasis, faraon egiptean: 113
Amazon, fluviu: 30
Ambograna, localitate: 147
Amedeu al VI-lea de Savoia, principe italian: 218
America de Sud: 272
America: 213, 249, 312, 408, 409, 410, 425

Amon, zeu suprem egiptean: 113
 Amsterdam: 28
 Anna de Austria, regina Franței: 267
Anabasis, lucrare: 138
Analele Banatului, revistă (Timișoara): 5, 513
 Anatolia, provincie în Turcia: 80, 96, 97
Ando-Tours, editură: 45, 49, 52, 53
 Andreescu, Ion: 399
 Andrei al II-lea, rege al Ungariei: 183, 184
 Andrei, pictor român: 268
 Andrei, Victor: 7, 11, 13, 43
 Andreici, Iovan, scriitor iugoslav: 327
 Angevini, dinastie franceză din Ungaria: 216
 Angheliescu, Mircea: 41
 Anglia: 5, 267, 311, 456
 Anhialos, localitate în Grecia: 217
 Anina, oraș: 299, 439, 511
 Anittas, împărat hittit, fiul lui Pitkhanas: 97
 Anna Comnena, împărăteasă bizantină: 203
Annales, revistă (Paris): 21
 Anonymus („magistrul P”), cronicar maghiar: 12, 212
 Ano-Valahia, provincie: 121
 Antanfalva, localitate (azi, Kovacica, în Serbia): 295, 306
 Antanta, alianță politico-militară din Primul Război Mondial: 379, 403, 412, 512
 Antolest, localitate dispărută (Banat): 259
 Anton, arhiduce austriac: 295
 Antonescu, Ion, mareșal al României, Conducătorul Statului (1940-1944): 3, 474, 479, 501, 526, 542
 Antonie (Plămădeală), mitropolit al Ardealului, Crișanei și Maramureșului: 54, 64
 Antoninus Pius, împărat roman: 110
Anu, zeu: 131
 Apadia, localitate: 269
 Apădeanu, Pavel: 400
 Apofl, localitate: 102
 Apoldu de Jos, localitate: 167
 Apollodor din Damasc: 165
 Appian, istoric roman: 203
 Aprozye, voievod: 120
Apula/*Apulum* (azi, Alba-Iulia), oraș: 37, 43, 46, 112, 167, 176, 212, 225, 298, 335, 345, 371, 373, 389, 398, 399, 400, 401, 402, 414, 419, 421, 425, 445, 477, 487, 491, 524, 541
 Apuleius, istoric roman: 124, 125
 Apulia, provincie: 132
 Apus: 94, 216, 286, 407
 Apuseni, munți: 33, 111, 319, 458
 Aquincum (reședință): 118
 Ara(z)ea: 115, 123
 Arabia Saudită: 100
 Aracha, localitate: 181
 Arad, județ: 1, 33, 39, 98, 99, 103, 200, 201, 315, 318, 391, 439
 Arad, oraș: 7, 57, 74, 103, 118, 179, 186, 187, 201, 263, 264, 298, 317, 318, 331, 332, 359, 369, 378, 385, 386, 399, 401, 402, 406, 413, 415, 418, 420, 431, 445, 455, 470, 474, 507, 511, 541
 Aradac, localitate: 281
 Aradu(l) Nou, localitate (actualmente, cartier al Aradului): 12, 259, 318, 319, 369
 Arandjelovac, localitate în fosta Iugoslavie: 407
Arazus, oraș: 115
 Arcadia, localitate: 7
 Arcadius, legionar roman: 7
 Arcidava, localitate: 102
 Arcoși, Ioan: 318
Ardeal (*Țara Ardelenilor*/*Țara Ardealului*), provincie românească (denumire derivată din lb. magh.): 11, 27, 54, 59, 63, 64, 83, 111, 112, 124, 148, 159, 160, 168, 175, 178, 196, 222, 225, 233, 240, 243, 251, 260, 262, 271, 317, 332, 335, 355, 374, 378, 436, 437, 449, 466, 495, 516, 517, 518, 527
 Ardelean, Ștefan, inginer: 18, 46
 Ardeleanu, Alexandru: 447
 Ardeleanu, Mihail-Constantin: 3
 Ardeleanu, Sanda Maria: 3
Ares, zeu grec: 131, 132
 Argidava (Vărădia), localitate: 118, 179, 181, 399
 Arhidiaconatul de Timiș: 190
 Arhiva Națională (Budapesta): 100
 Arion, C.C.: 364
 Aristeu, scriitor: 35
 Aristides, Aelius, aristocrat ionian (Grecia): 88
 Aristofan, dramaturg grec: 291
 Arizi, Giuliano Carlo, proprietar de orezărie (Banat): 284, 285, 299, 300
 Arizona, stat în S.U.A.: 408
 Armadia, localitate: 269
 Armata I Maghiară: 516
 Armata Roșie: 298, 518, 527
 Armbruster, A., istoric german: 203
 Arnheim, oraș în Olanda: 34
 Arpad, rege maghiar, fondator al dinastiei arpadiene: 12, 212
 Arras, oraș în Franța: 267
 Arsene, Victor: 263, 264, 370
Arutela (*Terra Aruteliensis*/*Arudeliensis*), toponim (Ardeal): 59, 111, 112
 Asachi, Gh., poet român: 271
 Asan, Ioniță, conducător al Țaratului româno-bulgar: 180

Asan, nume aromânesc: 168, 180, 214, 215
 Asia Centrală: 154, 156, 157, 158
 Asia de sud-est: 272
 Asia Mică, provincie romană: 85, 97, 132, 146, 152
 Asia, continent: 97, 119, 121, 140, 144, 429
 Asociațiunea Națională Arădeană Pentru Literatură și Cultură Română: 320
 Asociația „Astra Română” pentru Banat și Porțile de Fier (Timișoara): 37
 Asociația Culturală „Timocul” (Timișoara): 37
 Asociația Culturală Patriotică „Avram Iancu” (Timișoara): 50
 Asociația Fundațiilor Europene (Bruxelles): 53
 Asociația Istoricilor Bănățeni (A.I.B.) (Timișoara): 7, 14, 37, 42, 46, 48, 50, 53, 56, 58, 65, 75, 77, 326
Astra Bănățeană, societate (Timișoara): 47, 404
 Asuwa, țară tracică: 97
 At(h)ena: 8, 13, 19, 35, 45, 49, 53, 63, 65, 71, 73, 74, 75, 76, 113, 240, 244, 245, 246, 247, 443
 Atanasescu, D.: 278
 Atanasie, Marienescu, membru al Academiei Române: 268
 Atanasievici, Ștefan, protopop: 268
 Atelierele C.F.R. din Timișoara: 515
 Athos, munte: 71
 Atlanta, localitate în S.U.A.: 25
 Attila, regele hunilor: 7, 12, 86, 122, 215, 223
 Auginas, voievod: 120
 Augsburg, oraș în Germania: 34, 182
Augusta, editură: 48
 Aurelian (numele complet: Lucius Domitius Aurelianus), împărat roman: 81, 84, 85
 Aurescu, Bogdan, diplomat român: 64
 Ausbertus, localitate: 179
 Austria Superioară (Oberösterreich): 296
 Austria: 1, 7, 11, 13, 15, 19, 35, 45, 49, 52, 63, 65, 71, 73, 74, 75, 76, 81, 174, 229, 252, 257, 262, 267, 271, 279, 280, 281, 283, 294, 299, 300, 303, 304, 315, 335, 350, 352, 355, 359, 362, 368, 370, 532
 Austro-Ungaria: 23, 207, 271, 292, 344, 346, 383
 Avienus, Festus Rufius, istoric roman: 143
 Avrămuț, Otilia: 52, 55, 59, 70
 Axă, alianță militară condusă de Germania național-socialistă: 432
 Axillo (Anchialos), cetate bizantină: 218
 Azadii, localitate (Nigeria): 35
 Azarie, cronicar moldovean: 247, 248, 252, 253, 255
 Azerbaidjan: 31

B

Baba Dochia, zeitate ponto-dunăreană: 97
 Baba Novac, căpitan în oastea lui Mihai Viteazul: 43, 225
 Baba, Ioan: 48
 Babșa, localitate: 269
 Babeș, Vi(n)centiu, cărturar român: 8, 42, 271, 369, 401
 Babeș, Vichentie: 23
 Babilonia (Babilon): 97, 124, 129, 134
 Bacău, județ și oraș: 103, 225, 247, 298
 Bacău, Ioan, preot: 445
 Bacău de Mijloc, localitate: 269
 Baci, Elena: 67
Badea Cârțan, parohie (cu hramul „Nașterea Maicii Domnului”, Timișoara): 62
 Baden-Wurtemberg, provincie în Germania: 281
 Bagav, A., istoric din Bosnia: 149
 Bagavu, Andrei Al., cercetător român: 278
 Baği, Panta, istoric român: 18
 Baia Mare, oraș: 57, 111
 Baica, Malvina, dr.: 66
 Baker, spion american: 283
 Balachii: 120
 Balc, comună: 103
 Balcani, comună: 103
 Balcani, peninsulă: 38, 60, 61, 67, 70, 71, 72, 139, 142, 169, 237, 291, 346, 362, 533
 Balcani, munți: 214, 217
 Baldi, Carlo, colonist italian: 284
 Baldi, Karl, nepotul lui Carlo Baldi: 284
 Baldr, Baldur („domn”): 136
 Bali („domn”): 136
 Balinț, localitate: 269
 Balko, Ladislau: 212
 Baloșești, localitate: 269
Balta Sărată, grup cultural bănățean: 82, 83
 Balta Sărată, localitate: 82, 83
 Baltimore, oraș în S.U.A.: 408
 Balzac, H. de, romancier francez: 32
 Ban, Claudiu: 54
 Ban, Ildiko: 34
 Banat, provincie românească: 2, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 18, 23, 38, 39, 40, 42, 44, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 55, 56, 58, 59, 62, 63, 64, 67, 68, 69, 81, 82, 94, 96, 100, 101, 108, 109, 116, 117, 119, 121, 122, 123, 124, 137, 148, 162, 168, 174, 176, 177, 180, 181, 182, 183, 190, 191, 192, 195, 196, 211, 216, 217, 218, 219, 220, 238, 240, 242, 250, 251, 255, 256,

- 258, 259, 260, 262, 263, 264, 269, 270, 271, 272, 273, 275, 277, 279, 280, 282, 283, 284, 285, 286, 288, 289, 290, 297, 298, 299, 302, 303, 304, 306, 307, 310, 315, 316, 318, 319, 320, 321, 322, 326, 327, 328, 334, 340, 341, 342, 343, 344, 346, 347, 349, 351, 353, 354, 355, 356, 357, 360, 361, 362, 363, 366, 367, 368, 370, 371, 372, 373, 377, 378, 379, 380, 381, 383, 385, 386, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 396, 397, 399, 400, 401, 402, 403, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 431, 436, 437, 438, 439, 440, 442, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 456, 457, 458, 459, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 471, 472, 473, 474, 476, 477, 478, 480, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 490, 493, 494, 495, 496, 499, 500, 501, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 540, 541, 542, 543, 544, 545
- Banatica* (colecție de cărți privind Banatul, apărute la diverse edituri): 62
- Banatul de Severin*, provincie disputată între Regatul Ungariei și Țara Românească: 11
- Banatul de Vest: 40, 48, 68, 69, 70, 238
- Banatul iugoslav: 7, 39, 46, 48, 484, 490, 500, 544
- Banatul românesc al Serbiei: 18, 120, 141
- Banatul Timișan, provincie în cadrul Imperiului Habsburgic (1849-1860): 303, 363
- Banca „Albina” (Sibiu): 386
- Banca „Victoria” S.A. (Arad): 386
- Banca Centrală Bănățeană de credit, comerț și industrie (Timișoara): 386
- Banca Națională (București): 386
- Banca Românească S.A (București): 386
- Banca Timișoarei (Timișoara): 386
- Banloc, localitate: 269, 443, 444
- Bantu, trib african: 28
- Bara, localitate: 269
- Barac, I., poet român: 271
- Barațca (Barathra), localitate: 208, 209
- Barațca-Radna, localitate: 209
- Baranda, localitate: 263
- Barangă (Baranga), Petre: 15, 59, 401, 456, 546
- Barangă (Baranga), Rodica: 15, 59, 456
- Barani, localitate: 319
- Barba, Vasile: 61, 278
- Barbarricum*, frontieră a Imperiului Roman: 143
- Barbieri, Francesco, proprietar de orezărie (Banat): 284
- Barbu, dascăl: 262
- Barbu, Felicia: 74
- Barbu, Filaret, compozitor român: 268
- Barbu, Mircea: 7
- Barbu, Vasile, poet român: 4, 13, 14, 15, 19, 24, 35, 37, 39, 41, 45, 48, 49, 52, 63, 65, 66, 68, 71, 73, 74, 75, 76
- Barbul, Gheorghe, istoric român: 3
- Barbura, Sever, cpt. dr.: 384, 394
- Barițiu, George, istoric român: 271
- Bârlea, Victor: 445
- Barnea, I., cercetător român: 250
- Bârzava, râu: 81, 283, 290
- Bârzoii, Ion: 68
- Basarab, Alexandru: 120, 218
- Basarab, Matei, domnitor al Țării Românești: 27
- Basarab, Neagoe, domn al Țării Românești: 16
- Basarabă*, patronim: 140
- Basarabia, provincie românească: 50, 274, 286, 292, 298, 376, 377, 378, 472, 474, 475, 492, 499, 532
- Bâsca Mare, râu: 93
- Bâsca Mică, râu: 93
- Basel, oraș în Elveția: 181
- Bassarati, Alexandru: 120
- Basta, general austriac: 179, 226, 230, 232
- Bastionul Cetății (Timișoara): 331
- Bastionul Teresia (Timișoara): 331
- Bata Paunovici, Bratislav: 67
- Bata, localitate: 269, 348
- Batalionul II*: 298, 424
- Batalionul Wallach*: 263
- Bathorești*, familie domnitoare în Transilvania: 200, 221
- Batinaț, sat în Serbia: 67
- Baumgartner, M.P., inginer austriac: 276
- Bavaniște, localitate: 300, 306
- Baziaș, localitate: 109, 323, 324, 407
- Bazoș, localitate: 269
- Băile Herculane (Băile lui Hercule), localitate: 42, 269, 287, 296
- Băile Mehadia, localitate: 287
- Băiuiț, localitate: 111
- Bălan, Nicolae, mitropolit al Ardealului: 64
- Bălan, Sorin: 372, 375, 382, 387, 388, 395, 410, 414, 435, 453, 454
- Bălaș-Lisa, Alexandru: 400
- Bălăceanu, Iancu, diplomat român: 261
- Bălăceanu-Stolnici, Constantin, academician român: 38, 72
- Bălcescu, Nicolae, istoric și scriitor român: 2, 47, 220, 242, 280, 281, 355, 379

Bălțeanu, Viorica, prof. univ. dr.: 40
 Bănia, localitate: 269, 484
 Bărăteaz, localitate: 109, 160, 162
 Bărboși, localitate: 146
 Bărbosu, localitate: 269
 Bărbulescu, Ilie, scriitor român: 514
 Bărnuțiu, S., scriitor român: 280, 514
 Bătești, localitate: 42, 269
 Beauregard, general american: 283
 Beba Veche, localitate: 283
 Becei, localitate: 281
 Beche (Beceji), localitate: 181
 Becheș, Ștefan, comandantul cetății Făgetului: 184
 Bechet, localitate: 70
 Bechicherecul Mic, localitate: 270, 276, 277, 399, 400
 Becicherec, localitate: 258, 316, 317, 387
 Becicherecul Mare, localitate (azi, Zrenjanin, Serbia): 181, 297, 300, 301, 363, 437
 Beșenova Nouă/Dudeștii Noi, localitate: 7, 259
 Bega Veche, râu: 190, 276
 Bega, râu: 6, 8, 93, 111, 190, 262, 275, 276, 283, 290, 301, 308, 309, 310, 312, 316, 323, 324, 381, 403, 450, 484, 511, 515, 543
 Bejan, Adrian (A.), prof. univ. dr.: 4, 7, 8, 9, 13, 14, 15, 19, 35, 38, 45, 49, 52, 58, 60, 65, 73, 74, 75, 76, 78, 81, 94, 108, 109, 121, 122, 174, 250
 Bejan, Luminița, prof. univ. dr.: 51
 Bejan, Vlad: 41
 Bektaș: 179
 Bela III, rege al Ungariei: 182, 184
 Bela IV, rege al Ungariei: 184
 Belșățar (Baltazar), rege: 134, 135
 Beleş, Eugen: 399
 Belea, Miron: 519
 Belgrad (Beograd): 6, 18, 66, 67, 118, 207, 217, 232, 234, 236, 241, 294, 295, 335, 340, 372, 403, 406, 411, 412, 413, 414, 417, 419, 420, 429, 450, 456, 485, 511, 521, 522
 Belinț, localitate: 269, 360, 478, 499
 Beliu, localitate: 318
 Belizarius, general bizantin: 86
 Bellogradgic, oraș în Bulgaria: 339
 Belobreșca, localitate: 316
 Belotinț, localitate: 269, 319
 Bencescu de Jos, localitate: 269
 Benea, Doina, prof. univ. dr.: 7, 11, 14, 23, 38, 250
 Beodra, localitate: 281
 Berciu (Drăghicescu), Adina: 60, 71
 Berecuța, localitate: 269
 Beregsău (Beregza), localitate: 181
 Beregsău Mare, localitate: 269, 277, 519
 Beregsău, localitate: 8
 Berghian, Sorin (S.B.), istoric român: 4, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 35, 39, 44, 45, 46, 49, 52, 60, 65, 73, 74, 75, 76, 179, 213, 255, 341, 370, 380, 381, 386, 387, 389, 546
Bergücken („spinare de munte”): 95
Bergscheitel („creștet de munte”): 95
 Berinde, Aurel, istoric român: 15, 22, 38, 41, 46, 51, 202, 203, 255
 Berindei, Dan, academician, președintele Secției de Științe Istorice și Arheologice a Academiei Române (București): 63, 64, 285
 Berindei, Ovidiu: 263
 Berlin: 26, 28, 37, 193, 264, 311, 346, 396, 415, 452, 459
 Berliște, localitate: 269
 Bersovia, localitate: 102
 Berzobis, așezare dacică: 117, 118
Besenstrich, stil ceramic: 82
Besenstrich, stil ceramic: 82
 Besu, Petru: 39
 Beșenova Nouă, localitate: 7, 259
 Bethausen, localitate: 269
 Bethlen, Gabor, principe al Transilvaniei: 189
 Betleem, oraș în Iudeea: 142
 Bialak, prediu în Banat: 191
 Bianlak, localitate dispărută (Banat): 191, 259
 Biblie („Cartea Cărților”): 124, 133
 Biblioteca Centrală Universitară „Eugen Todoran” (Timișoara): 75, 76
 Bichigi, localitate: 269
 Bigheru, Simona: 42
 Biholari, Gheorghe: 516, 517, 527, 535, 542
 Bihor, județ: 63, 99, 103, 280, 407, 483, 487, 490
 Biju, Elena: 445
 Biniș, localitate: 269, 398
 Birchiș, localitate: 269, 366
 Birda, localitate: 223, 290, 399
 Biserica Albă, localitate (azi, Bela Crkva, în Serbia): 254, 258, 259, 263, 282, 289, 295, 352, 400, 411
 Biserica Catolică: 293
 Biserica Ortodoxă Română: 62, 404
 Bistricioara, râu: 93
 Bistrița, râu: 93, 254
 Bithynia, provincie romană: 85
 Bizanț, imperiu: 158, 167, 249, 274
 Bizere, localitate azi dispărută: 107, 208
 Bizoreri, scriitor: 106, 107
 Blaga, Lucian, poet și filosof român: 89, 125
 Blaj, Dimitrie: 393

- Blaj, oraș: 27, 182, 280, 354
Blănaru, Gabriela: 313, 314, 343
Boarta, localitate: 164
Boca, Arsenie, călugăr („sfântul Ardealului”): 27
Bocșa, oraș: 259, 319, 383, 439, 449, 458, 485, 488, 515
Bocșan, Nicolae, prof. univ. dr., rector al Universității „Babeș-Bolyai” (Cluj-Napoca): 64
Bocu, Virgil: 400
Bodencus, râu: 153
Bodin, Emanoil: 451, 459, 462, 465, 466, 471, 473, 478, 484, 488, 494, 500, 506, 517, 527, 535, 546
Boemia, regiune: 118
Boga, L.T.: 149
Boga, Nida, poet: 72
Bogâltin, localitate: 398
Bogdan-Apuseni, Ioan P.: 15
Bogdănescu, Gheorghe: 174
Bogeu, localitate: 401
Bogești (Bodești), localitate: 200, 201
Boghin, Gheorghe: 70
Bogoevici, Nicolae, istoric: 171, 173, 174, 255
Bogoșel, Colentina: 42
Bogza, Vasile: 66
Boia, Stelian: 263, 317, 319, 370, 455, 546
Boiagi, Mihail, scriitor aromân: 278
Boin, localitate dispărută (Banat): 259
Bois-de-Boulogne, localitate în Franța: 116
Bois-de-Boulogne-sur-Mer, localitate în Franța: 116
Bojanic-Lucacs, Dușanka: 37
Bojincă, Damaschin, cărturar român: 262
Bol, localitate: 190, 192
Boldijar, Wesselenyi: 179
Boldureanu, Adriana: 40
Bolgrad, regiune în Basarabia: 377
Bolia (Boya), sat în Banat: 190, 191, 192
Bolinder, G., istoric din Suedia: 149
Bolintineanu, Dimitrie, istoric și scriitor român: 242, 278
Bolje, localitate: 190, 191
Bolocan, N., traducător român: 6
Bologna, oraș în Italia: 86, 106, 170
Bononia, oraș în Antichitate: 116
Bor, localitate în Iugoslavia (astăzi, Serbia): 4, 13, 19, 35, 39, 45, 47, 68
Boțan, Dumitru: 164, 167, 174
Borbely, căpitan în oastea lui Mihai Viteazul: 189
Borbely, Gh.: 178, 179
Borilă (Asan Burul/Bourilă), reprezentant al Dinastiei Asăneștilor: 215
Borisovgrad, localitate în Bulgaria: 112
Boroș, Ioan, preot român: 445
Boronianțu, patronim bănățean: 116
Borovski, Samuel, istoric maghiar: 175
Borza, A., naturalist român: 125
Bosfor, strâmtoare a Mării Negre: 96, 216, 471
Boston, oraș în S.U.A.: 408
Boudet, ziarist francez: 26
Boulogne-sur-Gesse, localitate în Franța: 116
Boulogne-sur-Mer, localitate în Franța: 116
Bozod, denumire maghiară pentru Bogești: 201
Bozovici, localitate: 261, 367, 398, 438, 450, 484, 511
Brad, localitate: 200
Bradua, Titus Beusantis, proprietarul unei mine de aur: 84
Brâncoveanu, Constantin, domn al Țării Românești: 12, 202
Brancovici, George, despot sârb: 200
Brâncuși, Constantin, sculptor român: 19, 20, 21
Brandenburg, Gh., de, marchiz german: 189
Brândză, Carol: 298
Braniște, Valeriu, cărturar român: 320, 342, 344, 353, 356, 360, 392, 396, 400, 401, 402, 420
Brânzei, Ion: 39
Brașov, oraș: 72, 182, 233, 320, 353, 356, 430, 447, 460, 497, 504, 509, 510, 524, 531, 539
Bratislava: 3, 218, 228, 229, 309, 313, 321
Braudel, filosof francez: 22
Brăzda lui Novac, pământ din Drobeta-Pietroasele: 147
Brazilia: 30, 410
Brăila, oraș: 5, 309
Brătianu, Gheorghe I., istoric român: 21, 22, 250
Brătianu, I.C., om politic român, prim-ministru: 344, 364
Brătianu, Vintilă, economist, prim-ministru: 37
Brediceanu, Caius, avocat român: 329, 400, 402, 445
Brediceanu, Coriolan, avocat român: 329, 340, 348, 357, 400, 460
Brediceanu, Tiberiu, compozitor român: 268
Brediceanu, Vasile, săpunar român: 268
Bregova, localitate în Bulgaria: 69
Brestovac, localitate (azi, în Serbia): 269, 407
Brigada Ipătescu: 339
Britania, provincie romană: 85, 132
Brixen, oraș în Imperiul Habsburgic: 313

Broadway, celebră școală de teatru americană: 25
 Broky, Charles, pictor: 47
 Brote, E.: 6
 Bruxelles: 53, 475
Bubanj, complex cultural la daco-geți: 80
 Bucelin, Gabriel: 182
 Buchenwald, lagăr de concentrare: 29
 Buchin, localitate: 82
 Buțco, Pavel, deputat: 318
 Bucovina, provincie românească: 50, 70, 120, 257, 274, 286, 292, 351, 357, 377, 402, 474, 499
 Bucow, general austriac: 27
 Bucurescu, Adrian, istoric: 138
 Bucurescu, Teodor: 425, 445
 București (Capitală): 3, 4, 5, 6, 16, 18, 38, 39, 40, 41, 44, 57, 66, 67, 68, 70, 71, 79, 88, 140, 149, 176, 178, 182, 205, 231, 243, 261, 280, 323, 325, 330, 335, 339, 348, 361, 364, 376, 386, 402, 406, 425, 432, 434, 436, 440, 443, 447, 459, 460, 461, 490, 491, 513, 522, 530, 541, 545
Bucuria copiilor, revistă (Vârșeț, Serbia): 39
 Budapesta: 6, 53, 54, 57, 100, 110, 118, 193, 195, 234, 261, 278, 279, 280, 302, 309, 312, 321, 322, 329, 332, 336, 349, 352, 356, 365, 369, 372, 379, 380, 383, 384, 385, 394, 399, 402, 411, 412, 413, 418, 438, 443, 446, 451, 455, 457, 482, 491, 511, 528, 541
 Buday, Tihamér, tehnician hidrotehnist maghiar: 290
Buduroni, loc pe malul drept al râului Bârzava: 289
 Bufier, Claude: 182
 Bug, râu: 112, 480, 505
 Bugilan, Io(a)n, inginer: 11, 13, 15, 23, 39, 43, 47, 48, 49, 51, 59
 Bujduveanu, Tănase: 60
 Bujor, comună: 329
 Bukovicka, localitate în Iugoslavia: 407
 Bulevardul *Mihai Viteazul* (Timișoara): 323
 Bulgaria: 4, 13, 14, 17, 19, 23, 35, 37, 41, 45, 49, 53, 61, 63, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 73, 74, 75, 76, 80, 81, 112, 114, 141, 148, 150, 217, 432, 433, 434, 539
 Bulic, Ileana Daniela: 40
 Bulzești, localitate: 401
 Bundin, localitate: 116
 Burckhardt, filosof german: 21
 Burebista(s) (Burameistas), rege dac: 23, 51, 88, 89, 98, 101, 115, 116, 118, 127, 137, 161, 164

Burgundia, provincie în Franța: 182
Buridava (azi, Ocnița), cetate: 104
 Bușe, Iustin: 12
 Buteni, localitate: 271
 Butin, localitate: 223
 Buza, Paul: 211, 212
 Buzău, județ: 99, 373
 Buzău, oraș: 6, 222, 373, 460, 461
 Buzes/Byzantion: 96
 Buziaș, localitate: 67, 405, 407, 440, 499, 511, 519

C

Caciuperi, Apostol N.: 68
 Cacova, localitate: 348
 Cacuci, Stelian Radu: 7
 Cadrilater, provincie anexată României în urma celui de-Al Doilea Război Balcanic (1913): 75, 347, 363, 499, 532
 Caesareea, localitate: 110
 Caesareea, provincie în Iudeea: 110
 Cahul, oraș în Republica Moldova: 67, 377
 Caivoș (Grăniceri), localitate: 192
 Calacea, localitate: 160, 162, 516
 California de Sud, stat în S.U.A.: 26, 517
 Calina, localitate: 349
 Calincof, Eleonora (Stoi): 23, 39, 42, 190, 191, 192, 255, 258, 276, 277, 287, 288, 296, 328, 333, 334, 370, 425, 426, 427, 546
 Callatis (denumirea antică pentru Mangalia): 60
 Callistenis, Barsimsus, veteran roman: 110
 Caloenescu, Valeriu: 373
 Calonescu, Mihai: 373
 Camera Aulică din Viena: 190
 Canaan, stat în Antichitate: 79
 Canada: 66, 70
 Canalul Bega Veche: 276
 Canalul Bega: 275, 308, 309, 310, 324, 403
 Canalul Birda: 290
 Canalul Mâneicii: 310
 Candrea, George, etnolog: 33
 Cantacuzino, Constantin, cronicar: 93, 182, 202
 Cantacuzino, Șerban, domnitor al Țării Românești: 202
 Cantemir, (Dimitrie), domnitor al Moldovei: 16, 23, 93, 138, 143, 182, 202, 203, 250
 Canterbury, Anselm de, filosof englez: 12
 Capidan, Theodor: 72
 Capitoliul din Roma: 124
 Capra (de Jupa), Alexandru, nobil: 110, 321, 322

- Capra, Constantin: 321
 Caput Bubali, localitate: 102
 Carabiș, Vasile: 171, 172, 174
 Caracalla, împărat roman: 85, 144
 Caraffa, general austriac: 189
 Caragiale, I.L., dramaturg român: 61
 Caragiu Marioțeanu, Matilda, academician: 61, 72
 Caramitru, Ion, actor: 61, 71
 Caransebeș, district: 100, 258, 317, 511
 Caransebeș, oraș: 100, 110, 154, 178, 181, 219, 258, 261, 280, 282, 289, 297, 302, 305, 307, 316, 317, 318, 322, 345, 361, 367, 384, 398, 399, 400, 401, 402, 416, 417, 419, 450, 455, 459, 460, 511, 514
 Carașova (Caraș), comitat: 222, 240, 317
 Caraș, comitat în cadrul Ungariei: 100, 280, 321, 322, 347, 348, 349, 363
 Caraș, județ: 47, 391, 404, 438, 439, 449, 458, 463, 468, 470, 473, 480, 485, 488, 489, 496, 501, 503, 509, 529, 533, 537, 543
 Caraș, râu: 81, 294, 307
 Caraș-Severin, județ: 1, 82, 181, 389, 396, 402, 438, 439, 450, 460, 483, 484, 493, 496, 500, 506, 513, 514
Carmen Miserabile, lucrare: 184
 Carol (Robert) de Anjou, rege al Ungariei: 187, 332
 Carol al III-lea, împărat austriac: 207, 315
 Carol al II-lea Stuart, rege englez: 267
 Carol al IV-lea, rege al Boemiei: 217
 Carol cel Mare, împărat al Imperiului Romano-German: 121
 Carol I de Habsburg, împărat austriac: 384
 Carol I, rege al României: 51, 340, 344, 346
 Carol Quintul (Carol I), rege al Spaniei: 181, 182
 Carol Robert de Bavaria, prinț german: 315
 Carpații Nordici: 214
 Carpatos, munte: 152
 Carpați, munți: 80, 93, 95, 99, 126, 128, 247, 259, 260, 272, 327, 374
 Carpații Bucovinei, munți: 111
 Carpații Păduroși, munți: 98, 249
 Carpații Răsăriteni, munți: 111, 407
 Cartierul *Cetate* (Timișoara): 322
 Cartierul *Elisabetin* (Timișoara): 322
 Caryophilus: 9
 Casa Corpului Didactic (Timișoara): 14, 42
 Casa de Cultură „Mihail Sadoveanu” (Sânmihai/Loeve, azi în Serbia): 17
 Casa de Cultură a Studenților (Timișoara): 7, 13, 49
 Casa de Modă „Modex” (Timișoara): 332
 Casa Pașei (Timișoara): 234
 Casa Regală Română: 346
 Cassius, Dio, istoric roman: 78, 79, 84, 118, 137, 138
 Castaldo, G.B., general austriac: 209, 210, 211
 Castoria, localitate: 179
 Catargiu, Lascăr, om politic român, prim-ministru: 42, 364
 Catedrala (Hagia) „Sfânta Sofia” (Constantinopol): 86
 Catedrala Mitropolitană (Timișoara): 70
 Catinat, general francez: 267
 Cațavei, Victor: 354
 Cavachi, Clarisa: 60
 Cavalese, localitate în Italia: 313
 Cazimir, rege al Poloniei: 246
 Căimani, comună: 298
 Călărași, localitate: 5, 40, 69, 70, 465
 Călinescu, G., critic literar român: 33
 Căpățâna Vulpii, localitate: 195
 Căpățînă, Dan, maior român: 176
Căpitanatul Minier din Oravița: 316
 Căraci, localitate: 99
 Cărand, localitate: 99
 Cărăndeni, localitate: 99
 Cărănzul, localitate: 99
 Cărăpcești, localitate: 99
 Cărășău, localitate: 99
 Cărășeu, localitate: 99
 Cărnăul de Jos, localitate: 99
 Cărnăul de Sus, localitate: 99
 Cărbunari, localitate: 449, 458, 471
 Cătană, George, publicist: 50
 Căușeni, localitate în Republica Moldova: 67
 Călnic, localitate: 240, 242, 351, 352, 355, 359
 Călniceanu, Nicolae: 541
 Câmpia Banatului: 196, 242
 Câmpia Cermeiului: 98
 Câmpia Crișurilor: 98
 Câmpia Maxons: 180
 Câmpia Padului: 273, 284
 Câmpia Pannonică: 122, 250
 Câmpia Timișului: 273
 Câmpia Torontalului: 183
 Câmpiile Catalaunice: 86
Câmpul lui Marte, loc de desfășurare a jocurilor seculare la Roma: 132
 Căndroveanu, Hristu, scriitor: 60, 68
 Cârjă, Mihai: 69
 Cârlova, V., poet român: 271
 Cârpa, comună: 261
 Ceahlău, munte: 164
 Ceară, Victor: 61
 Cebza, localitate: 284

- Cebzan, Panta: 18, 38, 46
 Cehia: 315
 Cehoslovacia: 57, 414, 459, 539
 Celebi, Evlia, călător turc: 184
 Celei, localitate: 86, 147
 Celsus, personaj legendar: 125
 Cenaclul „Freamăt” (Timișoara): 43
 Cenad, localitate: 12, 177, 179, 183, 184, 190, 212, 258, 277, 387, 519
 Cenadinus, nobil roman: 12, 212
 Centrul Cultural al României (Budapesta): 57
 Centum Putea, localitate: 102
 Ceremușul Alb, localitate: 111
 Ceremușul Negru, localitate: 111
 Cerna, maior român: 298
 Cernăteaz (Cerneteaz), localitate: 160, 162
 Cernăuți: 5, 8, 298
 Čerovici, istoric sârb: 240, 242, 491
 Cetatea Albă, regiune în Basarabia: 225, 376, 472
 Cetatea Ineului: 200
 Cetatea Șoimoșului: 186, 198, 199
 Cetatea Timișoara: 276
 Cetatea Veche: 211
 Cezar (Caesar), împărat roman: 85, 87, 142, 147
Chariomenus, nume germanic bărbătesc: 104
Chariovalda, nume germanic bărbătesc: 104
 Chartres, Yves de, filosof francez: 12
 Chateaubriand, poet francez: 4
 Chedia Mare, localitate: 103
 Chedia Mică, localitate: 103
 Cheile Carașului: 96
 Chelciov, Petru: 62, 326
 Chelmac, localitate: 319
 Cherechiu, localitate: 99
 Chereleș, sat: 98, 99
 Cherescu, Pavel, lect. univ. dr.: 54, 63, 64
 Cheresig, localitate: 99
 Cheresstur, localitate: 99
 Chereșua, localitate: 99
 Chersones, localitate: 123
 Chesterson, autor: 214
 Chicago, oraș în S.U.A.: 160, 161, 164, 166, 174
 Chilia, regiune în Basarabia: 225, 248, 311, 376
 China: 296
 Chinezoni, Nicolae: 326
 Chișoda, localitate: 323, 324, 325, 326, 328, 405, 516, 519
 Chișinău: 5, 66, 67, 68, 69, 373, 377, 472, 492, 498, 505, 532
 Chișu, Ștefan (Șt.), conf. univ. dr.: 89, 90, 174
 Choniates, Nikita (Niketas), istoric bizantin: 143, 180
Chronographia: 141
 Chrysostomul (Chrysostomus), Dio, istoric roman: 120
Chucanois, trib (Brazilia): 30
 Chumnech, cetate în Croația: 218
 Churchill, Winston, om politic britanic, prim-ministru: 310, 434
 Ciacova, localitate: 8, 11, 181, 191, 258, 297
 Cicero, filosof roman: 12
 Ciclova Montană, localitate: 449, 458
 Ciobanu, Pompiliu: 393, 420
 Ciobanu, Tiberiu, conf. univ. dr.: 50, 54, 59, 66, 76, 221, 222, 224, 225, 226, 230, 231, 235, 236, 237, 241, 245, 246, 255, 369, 510, 524
 Cioclovina, peșteră: 140
 Ciolac, Iovan: 305
 Cionchin, Ionel (I.C., I. Cionchin), istoric român: 13, 14, 15, 17, 18, 37, 38, 41, 42, 43, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 54, 55, 56, 58, 59, 60, 62, 64, 65, 66, 67, 68, 70, 72, 73, 74, 75, 76, 102, 103, 119, 120, 128, 129, 133, 137, 138, 139, 140, 143, 147, 149, 150, 151, 153, 154, 156, 157, 158, 174, 196, 216, 219, 243, 244, 245, 246, 253, 254, 255, 278, 326, 327, 460
 Cipariu, T., cărturar român: 271, 278, 280
 Cipu, Ioan: 238, 240, 242, 350, 355, 359, 491
 Ciucarul Mare, munte: 96
 Ciufecu, Aureliu: 61, 71
 Ciulucul Mare, râu: 93
 Ciulucul Mic, râu: 93
 Ciupe, Aurel, pictor: 11
 Ciuprija, comună în Serbia: 67
 Ciurușchin, Dorina Rodica: 59, 69
 Ciurușchin, Miodrag, istoric român: 59, 68
 Ciuta, localitate: 82
 Cîmpeanu, Vasile: 263
 Cîndroveanu, Hristu: 60, 68
 Cladovo (Cladova), localitate în Serbia: 40
 Claudius, împărat roman: 81
 Clemens din Alexandria, istoric: 125
 Clement al VI-lea, Papă: 120
Clio, revistă de publicistică istorică (Timișoara): 1, 4, 15, 24, 29, 33, 35, 41, 44, 45, 46, 48, 49, 52, 55, 56, 58, 60, 76, 77, 153, 174, 257, 327, 342, 370, 464, 471, 474, 488, 498, 546
 Cloșca, căpetenie a răscoalei din Transilvania (1784): 186, 367
 Clocotici, localitate: 349
 Clododia, localitate: 295
 Clopoțel, Ion: 402
 Cluj (Napoca), oraș: 5, 29, 57, 63, 64, 125, 178, 264, 265, 279, 335, 345, 365, 404, 425, 430, 455, 469, 472, 513, 516, 517
 Cluverius, Philipp, geograf: 11

- CNN (Cable News Network), rețea de televiziune: 25
- Coșava, localitate: 259
- Coceă, N.D., ziarist român: 335
- Codaț, Sorin: 47, 55, 545
- Codrii Cosminului: 237
- Coșeriu, Teodor: 99, 109, 174, 321, 376, 377, 546
- Cogaion(on), muntele sfânt al geto-dacilor: 80, 96, 97, 98, 157
- Cogheon-Coghen-Gugu (fonetism pentru un munte): 125
- Cohorta I Videlicorum miliaria*: 110
- Colegiul C.D. Loga (Timișoara): 337
- Collins, Jackie, scriitoare americană: 32
- Collins, Joan, actriță americană: 32
- Colonia *Becicherecul Mic German*: 399
- Colonna, I., psiholog: 32
- Columb, Cristofor, navigator: 213, 214
- Columna 2000*, revistă (Timișoara): 52
- Columna lui Traian* (Roma): 107, 165
- Comșa, Grigorie: 250
- Coman, I., cercetător român: 250
- Coman, Virgil: 71
- Comandamentul General al Banatului (Timișoara): 303, 304
- Comandamentul militar din Verona: 261
- Comenduirea Pieței din Veneția: 261
- Comenius, Amos (Komensky), scriitor polonez: 278
- Cominform*: 521, 522, 537, 545
- Comisia Neoacvistică*: 357
- Comitatus Temesiensis*: 369
- Comitetul Național al Românilor din Transilvania: 330
- Comorâște, localitate: 349
- Complexul Fortificat Lipova: 175, 176, 198, 199, 211, 256
- Complexul Fortificat Lipova-Radna-Șoimoș: 199
- Complexul Fortificat Șoimoș: 186, 188, 189, 198, 199
- Complexul Fortificat Radna: 178
- Comșa, M., cercetător român: 250
- Comunitatea Românilor din Iugoslavia: 18, 37
- Conciatu, Atanasie: 62
- Conciliul Ecumenic de la Niceea: 86
- Condominium-ul trac*: 169
- Conea, I., istoric român: 140, 219
- Confederația Danubiană*: 336
- Confederația sudistă (S.U.A.): 238
- Conferința de la Wannsee (Olanda): 28
- Conferința Păcii (de Pace) de la Paris: 149, 286, 419, 421, 456, 457, 458, 472
- Confessor, Theophanes, cronicar bizantin: 11, 147
- Confiniul militar bănățean românesc*: 280
- Congresul de Cultură Macedo-Română (S.U.A.): 71
- Congresul de Pace de la Berlin: 37, 346
- Congresul internațional al oamenilor de știință: 352
- Congresul Național Bisericesc: 354
- Consiliul Aulic de Război de la Viena: 288, 289, 357
- Consiliul Dirigent, organism provizoriu de conducere a Transilvaniei (1918-1920): 371, 390, 400, 416, 418
- Consiliul Județean Timiș (Timișoara): 65
- Consiliul Local Denta: 62
- Consiliul Locotenențial: 363
- Consiliul Național Român al comitatului Caraș-Severin: 357
- Consiliul Național Român Central: 402, 412
- Consiliul Național al Românilor din Serbia: 67, 68
- Consiliul Național al Românilor din Serbia-Muntelegru: 68
- Constante, C., istoric: 149
- Constantin al VII-lea Porfirogenetul, împărat bizantin: 250
- Constantin cel Mare, împărat romano-bizantin: 81, 84, 85, 147, 167
- Constantinescu, G., savant: 61
- Constantinescu, R.: 6
- Constantinopol (azi, Istanbul), capitala Imperiului Bizantin: 12, 86, 117, 159, 168, 180, 215, 241, 297, 450
- Constantinopolea, localitate: 168
- Constantinoviți, Draghița: 67
- Constantius I, „Cezar” al Vestului: 85
- Constanța, oraș: 60, 71, 72, 74, 407, 433, 437, 465, 469, 472, 483, 487, 502, 508
- Constituția Antoniniană*: 153
- Continusa (Carolina) (odinioară, insula Ada-Kaleh): 206
- Copăcel, localitate: 173
- Corbu, familie românească: 351
- Corcea, Ana: 41
- Corcea, Avram: 399, 420
- Corcea, localitate în Albania: 68
- Cornățeanu, Nicolae: 8
- Cornea, localitate: 398
- Corneanu, Nicolae, mitropolit al Banatului (1962-2014): 37, 38, 66
- Cornentios, strateg bizantin: 141
- Cornereva, localitate: 398
- Cornești, localitate: 262

- Coroana maghiară (Coroana Sacră, Coroana Sfântului Ștefan): 193
Corpul de armată A.B.C.: 298
 Cosma, Aurel, prefect român: 357, 384, 392, 393, 394, 399, 400, 402, 413, 418, 420, 436, 445, 497, 513, 525, 526, 533
 Cosma, Partenie: 320
 Coson, rege get: 161, 163, 166, 168
 Cosoveanu, Milan: 68
 Cosovo, localitate în Bulgaria: 68
 Costești, cetate dacică: 140
 Costin, Ana Maria, scriitoare: 43
 Costin, Miron, cronicar: 93, 120, 143, 180, 202
 Costin, Nicolae, cronicar: 202
 Costineanu, Flavia: 67
 Coșeriu, T(h)eodor: 11, 13, 40, 99, 109, 174, 321, 376, 377, 546
 Coștei, localitate în Serbia: 39, 70, 399, 420
Coștei-Topolovăț, nod hidrotehnic: 308
Coțofeni, cultură: 96
 Coulanges, Fustel de, filosof francez: 21
 Cousteau, Jacques Yves, oceanolog francez: 25
 Cozia, mănăstire: 27
 Cozoli, spion austriac: 276
 Cracovia, oraș în Polonia: 182, 216
 Craina, județ: 148, 458
 Craiova: 5, 39, 222, 398, 406, 499
Crângul lui Bor: 369
 Crăciun, Harieta Simona: 43
 Crăciun, sărbătoare creștină: 168
 Crăciun, Victor: 72
 Crăciunescu, Mihaela: 59
 Crăciunescu, Monica: 42
 Crăciunovici, Dimitrie: 4, 13, 15, 19, 35, 37, 40, 45, 49, 52, 63, 65, 71, 73, 74, 75, 76
 Crăiniceanu, căpitan: 339
 Crăiniceanu-Imbroane, Steluța: 39
 Cremona, oraș în Italia: 284
 Creta, insulă: 35, 80, 124
 Crețești, localitate: 232
 Crișan, I.H., istoric român: 250
 Crișan, căpetenie a răscoalei din Transilvania (1784): 186
 Cristasiros (rege): 118
 Cristea, Alin Constantin: 167, 174, 249, 250
 Cristos (Mântuitorul): 144, 145, 265
Crișana (Crisia), provincie românească: 5, 6, 23, 111, 238, 242, 263, 377, 378, 381, 513
Crișia (azi, Criș), râu: 111
Criș-Starcevo, cultură: 93
 Crișu-Dascălu, Bogdan, scriitor român: 41
 Crișul Alb, râu: 93, 111
 Crișul Negru, râu: 93, 111
 Criton, istoric: 78
 Crivina, sat: 316
 Croația: 121, 183, 218, 315
 Cromwell, Oliver, conducătorul revoluției burgheze din Anglia (1642-1649), „Lord Protector”: 267
Cronica lui Anonymus: 212
Cronica lui Oguz Han: 158
Cronica Moreei: 179
 Cronos, zeu: 172
 Crotona, localitate: 124
 Cruceni, localitate: 191, 324, 326
 Crunțeanu, Marius (Ștefan): 346, 375, 504, 509, 521, 530, 537, 546
 Csokoan (Ciacova), localitate: 181
 Csongrad, comitat (județ) în Ungaria: 422
 Cuba, insulă: 35
 Cubin, localitate în Serbia: 11, 316
 Cucu, Adam, inginer român: 331, 333
Cucuteni A-B, complex cultural la daco-geți: 80
 Cula Vârșetului: 195, 196
Culmea Vârtoapelor, punct situat în apropiere de Sarmizegetusa: 91
Cultul Soarelui: 80, 155
 Cuptoare, localitate: 349
 Curescu, Dragoș (D.): 13, 23, 40, 41, 44, 95, 96, 138, 174, 181, 206
 Curtea austriacă (Curtea Habsburgică): 192
 Custozza, localitate în Italia: 304
 Cuvata, Dina: 40
 Cuvin, localitate: 270, 296, 301, 305, 306, 352, 359, 399
 Cuza, Alexandru Ioan (A.I. Cuza), domnitorul Principatelor Unite: 23, 37, 51, 54, 58, 59, 259, 281, 286, 287, 345, 361
 Cyrus cel Tânăr, rege al perșilor: 138
 Czoka, localitate: 181

D

- Daba, Dumitru: 19, 21
Dacia Apulensis, subdiviziune administrativă a Daciei romane: 112
Dacia Aureliană, provincie romană: 66, 74, 252
Dacia Aurelis, provincie romană: 121
Dacia Malvensis, subdiviziune administrativă a Daciei romane: 112
Dacia Mediteraneeă, provincie romană: 121
Dacia Porolissensis, subdiviziune administrativă a Daciei romane: 112
 Dacia preromană: 78, 172
Dacia Ripensia (Ripensis), provincie romană: 121

- Dacia, provincie romană (Dacia Traiană): 23, 78, 81, 84, 86, 109
- Dacogetia* (Dacia preromană): 92, 93, 96, 97, 98, 111, 126, 208
- Dacoromania: 92, 93
- Daicoviciu, Constantin, istoric: p. 64, 138
- Daicoviciu, Hadrian, istoric: 138, 200
- Dalmația, provincie romană: 85, 121, 183
- Damian, Ioan, col. (r.): 50, 51, 238, 240, 255, 334, 336, 349, 471, 474, 486, 546
- Danciu-Petniceanu, Nicolae, scriitor și istoric român: 357, 497
- Daniel, Constantin, pictor român: 268
- Daniil Partoșanu, episcop (Serbia): 69, 141
- Danubius (Dunărea), fluviu: 118
- Dardanele, strâmtoare a Mării Negre: 218, 471
- Darius, rege persan: 79, 93, 156
- Darmstadt, oraș în Germania: 158, 175
- Datina românească*, editură: 17
- David, Gheorghe: 400
- Deabus (diis)*, zeiță: 131
- Dealul Cărăzelului: 99
- Dealul Grădiștei: 91
- Dealul Șumig: 222, 223
- Dealurile Lipovei: 106, 210
- Debeliaca, sat: 281
- Decebal(us) (Dekebalos), ultimul rege dac (87-106 d.Hr.): 78, 79, 89, 90, 103, 104, 106, 117, 136, 137, 138, 165, 171, 174, 195, 219
- Deceneu, mare preot în Dacia preromană: 115, 116, 136, 137, 161, 164
- Decicu, Atanasie: 318, 319
- Deda, localitate: 103
- Dedu Mic, localitate: 102
- Dedu, localitate: 103
- Defileul Dunării: 96
- Dej, oraș: 401, 516, 541
- Dejan, Ion, prof. univ. dr.: 36, 38, 46
- Dejani, localitate: 295
- Deleanu, Ioan Budai, scriitor: 119
- Deliblata, localitate în Serbia: 46, 69
- Delta Dunării: 111
- Delta Nilului, subunitate administrativă a Egiptului antic: 114
- Deluț*, punct arheologic (Susani): 82
- Demșea, Dan, istoric român: 263
- Demeter*, zeu: 132
- Densușianu, N., istoric român: 120, 203
- Denta, localitate: 62, 284, 289, 290, 300, 326, 327
- Deodatus*, nobil român: 254
- Departamentul Românilor de Pretutindeni (Ministerul Informațiilor Publice, România): 60
- Dercini, familie italiană: 299
- Despărțământul „Ioachim Miloia”-Timișoara al Astei: 50
- Despot-Vodă, domn al Moldovei: 238, 246
- Deta, localitate: 102, 103, 109, 290, 300, 363, 398, 405
- Deta-Ghedu, localitate: 103
- Deva, oraș: 370, 515, 526
- Dezești, localitate: 349
- Dezna, cetate: 200
- Diaconescu, Tr., traducător român: 244
- Diaconovici-Loga, Constantin: 18, 359, 401
- Diala, râu: 135
- Diassorinos, vărul lui Vassilikos: 240
- Dicineus: 136
- Dictatul (Diktatul) de la Viena: 193, 534
- Dida, Corneliu: 72
- Dieceza din Timișoara: 360
- Diels, Rudolf: 395, 396
- Dierna (azi, Orșova), oraș: 100, 109, 118, 146, 147
- Dietă: 363
- Dilthey, Wilhelm, filosof: 10
- Dimitrievici Cârceoabă, Draghi: 68
- Dincă, Dorina: 51
- Diniaș, localitate: 309, 516, 521
- Dinulescu, Mircea: 51, 55, 59
- Dioclețian (numele complet: Diocletian Gaius Aurelius Valerius), împărat roman: 81, 84, 85, 147
- Diodor din Sicilia, istoric: 114, 124, 125
- Dion*, sintagmă: 130
- Dionysos*, divinitate a viței-de-vie și vinului: 101, 130, 168
- Direcția Camerală: 317
- Direcția Tezaurială*: 316
- Direcția Agricolă a Județului Timiș (Timișoara): 65
- Direcția pentru Cultură, Culte și Patrimoniu Național a Județului Timiș (Timișoara): 65
- Direcția Veterinară Timiș (Timișoara): 65
- Divici, localitate: 316
- Divizia a 13-a*: 260
- Djuvara, Alexandru: 364
- Djuvara, Neagu, diplomat român: 38, 467
- Długosz, Jan, cronicar polonez: 120, 203, 227
- Dobo, Remus: 397
- Doboșan, Ioan: 393, 397
- Dobre, Cezar: 71
- Dobrescu, N.: 6
- Dobrica, localitate în Serbia: 263
- Dobrin, Gheorghe (George), avocat, prefect al județului Caraș-Severin: 329, 402, 445, 450
- Dobrinescu, V.F., istoric român: 3

Dobrogea, provincie românească: 60, 168, 250, 366, 367, 458, 528
Doby, Franz, proprietar de moară: 302
Doda, Traian, general: 14, 260, 261, 401, 460
Dogar(i)u, Octavian, istoric român: 7, 13, 51, 67
Dogaru, Mircea: 153, 155, 156, 157, 158, 159, 162, 174, 244, 246, 248, 249, 253, 254, 255
Dohotaru, A., ministru de Externe: 81
Doja, Gheorghe, conducător al războiului țărănesc din 1514: 189, 251
Dolaț, localitate în Serbia: 295
Dolj, județ: 70
Doman, localitate: 349, 439
Domean, termen trac (*domin-us*, termen latin): 115, 123
Domeniul Cameral-Direcția Tezaurială: 316
Domnița Ana, fiica domnitorului Țării Românești, Nicolae Alexandru: 218
Donici, Al., fabulist român: 271
Donos, Alexandru: 492, 498, 505, 532
Dorida, localitate în Grecia: 132
Dosoftei, mitropolit al Moldovei: 202
Dragalina, general român: 260, 421, 425
Dragomir, Silviu, istoric român: 63, 341
Dragsin, Samoil: 67
Drapelul, ziar (Lugoj): 59, 319, 357, 401, 445, 483
Drascovici, Leopold, conte austriac: 315
Drașovean, Florin, prof. univ. dr.: 11, 13, 14, 42
Drăgan(u), Tudor, istoric român: 193
Drăgan, Doina: 45, 47, 48, 49, 55
Drăgan, Titus: 52
Drăgălina, Patriciu, istoric român: 196
Drăguța, Simion, istoric român: 195, 255
Drăguț, V.: 16
Drecin, Mihai, prof. univ. dr.: 54, 63, 64
Dreptatea, ziar: 264, 335, 342, 346, 356, 401
Dresda, oraș în Germania: 26, 301, 388
Drobeta-Turnu Severin, oraș: 39, 208
Dromichetes (Dromihete), rege trac: 171
Dușan, cneaz sârb: 254
Dubova, localitate: 316
Dubrovăț, localitate în Serbia: 254
Ducele de Buckingham: 267
Ducele de Modena: 201
Dudaș, Vasile, istoric român: 4, 7, 11, 13, 14, 15, 19, 35, 42, 45, 47, 49, 50, 51, 52, 59, 60, 65, 73, 74, 75
Dudeștii Noi, localitate: 68, 259
Dudeștii Vechi, localitate: 7
Duleu, localitate: 348
Dumas, A., cardinal: 267
Dumitrașcu, D.: 29, 35
Dumitrașcu, Gheorghe, istoric român: 61

Dumitrașcu, Lavinia: 61
Dumitru, Gica: 40
Dumnezeu, divinitatea supremă în creștinism: 69, 86, 127, 129, 135, 168, 211, 233, 422
Dunavăț, râu: 300, 305
Dunăre(a), fluviu: 11, 43, 70, 80, 86, 100, 118, 119, 139, 147, 149, 152, 153, 158, 159, 162, 169, 180, 196, 206, 212, 221, 232, 239, 244, 245, 253, 258, 291, 293, 294, 295, 296, 299, 300, 301, 302, 350, 363, 371, 412, 439, 456, 458, 508, 512
Dunărea de Jos: 116, 157, 236, 237
Dunărea de Sus: 80
Dunărea Mijlocie: 119, 140, 217
Dunia, Stan, preot: 191
Dunker, Arno, cercetător german: 278
Duras, rege geto-dac: 136, 423
Durostorum (azi, Silistra), oraș în Bulgaria: 86
Dyada: 131
Dyau Pitar (Cerule Părinte): 131
Dzio (Dumnezeu): 127

E

Ecbatana, capitala Meziei: 134
Ecica, localitate în Serbia: 281
Ecuator: 32
Edineț, localitate în Republica Moldova: 67
Edisson, Thomas Alva, inventator: 312
Editura Augusta, editură: 48
Editura Dacia, editură: 436
Editura Didactică și Pedagogică, editură: 178
Editura Științifică și Enciclopedică, editură: 79
Edroi, Nicolae, prof. univ. dr.: 54, 63, 64
Efseev, Anca, prof. univ. dr.: 43
Eginhardt, istoric german: 249
Egipt: 3, 27, 84, 113, 124, 128, 164
Egrus (Egresd, Egris, Egreus, Egriensis, Egrensis) (Igrîș), abație: 12, 14, 181, 182, 183, 184
Ehrler, Johann Jakob, istoric german: 240
Einstein, Albert, fizician: 28
Eisenkolb, Aurel, monograf: 175, 178, 199, 208
Ekel, I., pictor vienez: 321
Elada (Grecia antică): 132
Elba, fluviu: 121
Elemir, localitate în Serbia: 281
Elena, împărăteasă, soția lui Constantius I, mama lui Constantin cel Mare: 85
Eliade, Mircea, filosof, istoric al religiilor: 5, 150
Elina, fiica banului Udriște: 230
Elit Comentator, editură: 3

Eminescu, Mihai, poet român, „Luceafărul”
 poeziei românești: 60, 68, 149, 274, 291,
 292, 293, 294, 378, 426
 Emmen, localitate în Olanda: 34
 Enache, Mihaela: 59
Enciclopedia Britannica: 120, 139
 Engel, Johann Christian, von, istoric austriac:
 227
 Engelshofen, baron austriac: 315, 316
Ennyo, zeu: 131
Enoh, zeu: 131
Enyalios, zeu: 131
Eolik, nume propriu: 146
 Epir, regiune: 132, 140, 217, 291
Epirus, provincie romană: 121
 Episcopia Misionară Catolică de la Cenad:
 177, 183, 184
Episcopia ortodoxă română din Iugoslavia: 141
Episcopia ortodoxă sârbă (Timișoara): 262
Epitoma, lucrare: 216
Era Zelta, substantiv obiect: 115, 123, 124
Era, termen trac (*era*, termen latin): 115
 Erariul Ungariei: 285
 Erdely (Ardeal): 11, 27, 54, 59, 63, 64, 83,
 111, 112, 124, 148, 159, 160, 168, 178,
 196, 222, 225, 233, 240, 243, 251, 260,
 262, 271, 317, 332, 335, 355, 378, 436,
 437, 446, 449, 495, 516, 517, 518, 527
 Erechthus, rege al Athenei (Grecia antică), de
 origine egipteană: 113
 Eremiciu, Vasile, ofițer român: 394
 Erges (Igrîș), localitate: 12, 181, 182, 183, 184
 Eridanus, râu: 153
 Ersomlyo, cetate: 180
 Erythia, denumire pentru insula Ada-Kaleh:
 206, 207
 Esch, Gabriela: 59
 Eschyl, dramaturg grec: 203
 Eset (Usert), zeiță (afereză de la Isis): 133
 Esop, personaj legendar: 262
 Esperay, Franchet d', general francez: 372
 Etemenaki: 124
 Euclid, matematician grec: 3
 Eufrat, fluviu: 98, 135
 Eugen de Savoia, prinț, guvernator austriac al
 Banatului: 207, 267, 331, 431
 Eurasia, continent (în vechime): 92, 93, 97
 Europa (Evropa), continent: 3, 61, 119, 121,
 139, 140, 143, 144, 147
Eurostampa, editură: 58, 60, 65, 75, 77
 Eusebiu din Cezareea, istoric romano-bizantin:
 157, 215
 Eustatievici, D.: 72
 Eutropius, istoric roman: 170

Evangelhia: 278
 Evanghelistă, Linda, model: 26
 Ezerevo (Ezerovo), localitate în Bulgaria: 15,
 112, 114, 115, 123

F

F.B.I., serviciu secret al Statelor Unite: 3
 F.Y.R.O.M. (Fosta Republică Iugoslavă a
 Macedoniei): 61
 Fabert, mareșal francez: 267
Fabric, suburbie a Timișoarei: 62, 275, 322,
 379, 393, 397
 Facultatea de Drept (Viena, Bratislava): 321
 Facultatea de Filosofie Novi Sad (Serbia): 36
 Facultatea de Litere, Filosofie și Istorie
 (Timișoara): 50
 Facultatea de Medicină din București: 364
 Facultatea de Teologie (Cernăuți): 8
 Falangas, Andronikos, istoric grec: 238, 240,
 244, 245, 246, 247, 252, 253, 255
 Falkland, insule: 311
Familia, revistă (Petrovasăla, Serbia): 49
 Farcaș, Tamara: 51, 55, 59
 Farkas, Bethlen, istoric maghiar: 179
 Farkasdin, localitate în Serbia: 263
 Fârliug, localitate: 118
 Farret, Léon, general francez: 419, 420, 447,
 450, 511
 Farșerotu, Vladimir: 71
 Făgăraș, oraș: 265
 Făget, cetate: 47, 176, 177, 178, 179, 184, 185,
 196, 197, 203, 204, 205, 256
 Făget, localitate: 67, 228, 259, 271, 272, 316,
 329, 401, 450, 511
Fecioara Maria, personaj biblic: 265
 Feleac, localitate: 519
 Felnac, cetate: 185
 Felse-Gedus, localitate: 103
 Feneșan, Costin, istoric român: 211, 212
 Fenicia, stat în Antichitate: 124
 Ferdinand I de Habsburg, împărat al Austriei:
 205, 228, 229
 Ferdinand I, rege al României: 50, 51, 298,
 412, 424, 477, 493
 Ferdinand Sicilic: 193
 Ferenc, Eckhardt: 195
 Ferja, Ștefan: 68
 Ferrari, Antonio, unul dintre asinii
 guvernatorului Transilvaniei (Gheorghe
 Martinuzzi): 210
 Fibiș, localitate: 319, 459
 Fieni, localitate: 281, 313

Figul, Nigidul, istoric bizantin: 120
 Filea, Marius: 51, 55, 59, 444, 546
 Filiala Arhivelor Statului Timiș (Timișoara): 43, 326
 Filip al II-lea, rege al Macedoniei, tatăl lui Alexandru cel Mare (Macedon): 173, 291
 Filipescu, Dimitrie: 345
 Filipon, Martin: 419
 Firiteaz.localitate: 160, 162
 Fișeș(i)an, Victor, inginer: 7, 11, 12, 14, 38, 43, 59, 101, 115, 117, 124, 125, 134, 150, 174, 177, 182, 183, 184, 212, 213, 255, 274, 275, 370
 Flaccus, general roman: 202
 Flora, Ioan: 7
 Flora, Petru: 39, 69
 Florea, Avram, prof. univ. dr.: 50, 58
Florence Nightingale International Foundation, fundație (Londra): 8
 Florentina, localitate: 85
 Florida, stat în S.U.A.: 25, 26, 408
 Florimund Mercy, guvernator austriac al Banatului: 190, 273
 Focșa, Doina: 67
 Focșani, oraș: 5, 347, 349, 350, 352, 353, 501, 507
 Foeni, localitate: 59, 190, 191, 192, 264, 459
 Foltý, Gabriel: 212
 Fonda, Henry, actor: 25
 Fonda, Jane („Barbarella lui Vadim”), actriță: 25
 Fonda, Peter, actor: 25
 Forsea, Ionela: 67
 Forumul din Roma: 79, 165
 Fouché, preot, ministru francez al poliției: 273
 Fourier, Joseph, fizician: 27
 Frații Asănești: 180
 Frații Bathori: 200
 Frații Petru, Asan și Ioniță (Ioan Asan II, Mihail Asan și Ioan Asan III): 180
 Frații Tunusli: 143
France Presse, agenție de știri (Franța): 29
 Francisc al II-lea, împărat austriac: 274
 Francisc Iosif (Franz Joseph), împărat austriac: 260, 261
 Frantzfeld, localitate în Serbia: 306
 Franța: 3, 5, 26, 29, 44, 47, 61, 86, 140, 143, 183, 257, 266, 267, 279, 281, 293, 330, 335, 336, 346, 348, 353, 361, 453, 454, 456, 457, 463, 466, 467, 468, 470, 475, 491, 511, 526, 538, 545, 546
 Frățilă, Vasile, prof. univ. dr.: 40
 Frâncu, Teofil, etnolog: 33
 Frederich al II-lea, rege al Prusiei: 315
 Freiburg, oraș în Germania: 68

Freidorf, localitate (azi, cartier al Timișoarei): 259, 308
 Freud, Sigmund, psihanalist: 28
 Frontinus, Cassius, cămătar: 84
 Frontinus, Iulius Sextus, istoric roman: 105
Frunză, supranume: 172
 Fudulea, Cola: 60
 Fundația „Emanuil Gojdu” (Sibiu): 52, 57, 62, 64, 76, 455
 Fundația „Mareșal Antonescu” (Timișoara): 50
 Fundația Cultural-Științifică „Andrei Șaguna” (Constanța): 60
 Fundația Medina (Arabia Saudită): 100
 Fuscus, general roman: 136
 Fusu, Silviu, actor: 67

G

Gabriel, Iosif: 413
 Gad (Galad, Ghilad), localitate: 181, 190, 191, 519
 Gaiul Mare, localitate: 281
 Galați, județ: 99, 298, 309, 347, 349, 350, 352, 353, 460, 501, 507, 530
 Galenius, împărat roman: 19
 Galerius, „Cezar” al Estului: 85, 147
 Galia (Gallia), provincie romană: 85, 116, 121
 Galia Cisalpină, provincie romană: 153
 Galia, provincie romană: 85, 116, 121
 Galiția, regiune în Polonia medievală: 261
 Galileea, regiune în Iudeea (provincie romană): 132
Gallia Magna, provincie romană: 132
Gallia Narbonensis, provincie romană: 132
 Galtis-pe-Auha, localitate pe teritoriul actual al României: 239
 Gamzigrad, localitate în Serbia: 407
 Gașpar, M., scriitor român: 445
 Gartianosch, localitate: 259
 Gaura Chindiei, peșteră: 80, 96
 Gavriluță, Iulian, preot: 160, 161, 164, 166, 174
Gazeta Transilvaniei, ziar: 340
 Gătaia (Gattaia), localitate: 42, 116, 222, 223, 283, 284, 299, 405, 519
 Gătăianțu, Pavel: 18
 Gătăianțu, Vasa: 18
 Găvojdia, localitate: 103, 151
 Gârda, George, avocat român: 400
Gârla Mare, cultură: 83
 Gârliștea, localitate: 299
Geb, zeu („Pământul”): 133

Gebeleizis, divinitate supremă la traci: 43, 110, 111, 162, 163, 168, 173
 Gede, localitate: 103
 Gedefalva, localitate: 103
 Gedes, localitate: 103
 Gedesz, localitate: 103
 Gedeteleka, localitate: 103
 Gedös, pădure: 103
 Gedus, localitate: 103
 Gegös (azi, Opațița), localitate: 102, 103
 Geist, Sidney, profesor: 20
 Gelu, localitate: 519
 Geneva, oraș în Elveția: 409
 Geneyne, Iohann, von, baron austriac: 218
 Geoană, Mircea, ministru de Externe al României: 62
 Geodefalwa, localitate: 103
Geograful anonim din Ravenna: 100
 Georgescu, Delia: 358, 370, 539
 Georgescu, maior: 298
 Georgescu, Titu, prof. univ. dr. doc.: 4
 Georgescu, Vlad, istoric român: 3
 Georgevici, Lucian: 384, 394, 416, 446
 Georgevici, Milița: 67
 Gerard, Sacredo, călugăr venețian: 177
 Germania Superioară, provincie romană: 132
 Germania: 61, 68, 132, 149, 193, 258, 281, 285, 295, 364, 376, 408, 435, 436, 452, 453, 454, 457, 459, 471, 481, 484, 491, 494, 495, 501, 504, 507, 529, 535, 544
 Geryon, personaj legendar: 206
Gesta Hungarorum, lucrare: 12, 203, 212, 213, 216, 250
Getica, operă istorică: 142, 147
 Gewdwfalwa, localitate: 103
 Geza I, rege al Ungariei: 193
 Ghauri, Yasmen, model: 26
Ghed, toponim: 102, 103
 Ghedeon, localitate: 103
Gheduț, toponim: 103
 Gheorghel, Olimpu: 479, 480
 Gheorghiev, Valentin, preot: 69
 Gherasim, arhimandrit moldovean: 182
 Gherdanovici, pictor sârb: 268
 Gherguța, Traian: 400
 Gherteanos, localitate: 11
 Ghetea, comună: 271
 Ghica, Grigore Dimitrie, domnitor al Țării Românești: 59
 Ghida, localitate: 103
 Ghidion, localitate: 103
 Ghinea, Ovidiu: 356, 360, 362, 367, 368
Ghiorghi/Ghiorge/Ghiorghie, termen: 168
 Ghiorghiev (Gheorghiev), Ivo, dr.: 66, 68
 Ghiroda, localitate: 283, 284, 516
 Ghiurco, I., istoric român: 250
 Giarmata, localitate (acum, cartier al Timișoarei): 351, 461, 519
 Gidești, localitate: 103
 Gima, Steliana: 72
 Gimbutas, Marija, istoric lituanian: 79, 120, 139, 208
 Gimnaziul din Beiuș: 271
 Gimnaziul din Lugoj: 264
 Gimnaziul greco-catolic din Oradea: 271
 Gionov, Gheorghe: 67
 Giura, Lucian, conf. univ. dr.: 64
 Giuran, Constanța V. (n. Lungu): 469, 472, 483, 487, 490, 502, 508
 Giuran, Valeriu, inginer: 50, 51, 74, 365, 367, 369, 463, 465, 474, 480, 484, 486, 502, 546
 Giurescu, Constantin (C.), istoric român: 21, 125, 227
 Giurescu, Dinu (C.), istoric român: 125, 227
 Giurgiu, Marcu, căpetenie a răscoalei din Transilvania (1784): 201
 Givulescu, Procopie: 399
 Givulescu, Traian: 399
 Glad, duce român din Banat: 12, 177, 187, 212, 213
 Gladna, localitate: 348
Glia (Gea), zeiță (Mama Pământului): 138
 Globu-Craiova, localitate: 398
 Globurău, localitate: 398
 Glogo(a)ni, localitate: 269, 296, 300, 306
Glycon, zeu: 152
 Goci, Aureliu: 61
 Goga, Octavian, poet român („poetul pătimirii noastre”): 426
 Goia, Eugen: 341
 Gojdu, Emanuil (Emanoil, Em.), cărturar român: 53, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 76, 318, 354, 401, 455
 Golescu, Iordache, cărturar român: 182
 Goloșie, Mircea, etnograf român: 154
 Gomboș, Constantin (C.), col. (r.): 14, 22, 38, 41, 42, 50, 51, 52, 472, 476, 482, 487, 491, 499, 540, 546
 Gore, Ion: 399
 Gore, Paul: 377
 Gorgor, regele cureților (Creta): 35
 Gornea, localitate: 109, 122
 Goruia, localitate: 398
 Goța, Loredana (Rodica): 54, 338, 370
 Granița militară a Banatului: 263, 302, 303, 304, 305, 307, 350, 352, 355, 359
 Granița Tisa-Mureș: 315, 316
 Granzeni, Lorenzo, proprietar de orezărie: 283, 284

Grassalkovici, Antoniu, conte maghiar: 315
 Grayner, Franz, comerciant din Imperiul Habsburgic: 352
 Grădinaru, Virgil: 3, 7
 Grădiștea Muncelului, localitate: 95, 140, 244
 Grădiștea Muncelului, cetate dacică: 89, 103
Grămurada lui Ticu, punct arheologic (Susani): 83
 Grecia: 4, 8, 13, 19, 23, 25, 35, 45, 49, 53, 61, 63, 65, 66, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 83, 101, 113, 132, 139, 141, 238, 240, 244, 245, 246, 247, 255, 274, 291, 434, 443
 Grecu, Antigona: 150, 161, 163, 166, 168, 174, 235, 255
 Grecu, Victor: 37
 Gredock, amiral britanic: 311
 Greenhow, Rose: 283
 Griselini, Francesco, scriitor italian: 6, 9, 151
 Grofșorean(u), C., istoric român: 5
 Groși, localitate: 401
 Groșianu, Mihai: 398, 402
 Groza, Liviu, istoric român: 110, 260, 261, 370
 Grozescu, C., căpitan român: 400
 Gruen, Erich, istoric german: 166
 Gruuiu, deal („Cu cremene”): 118
 Guardezi, geograf persan: 136
 Gudea, N., istoric român: 250
 Gudumac, Anatol: 67
 Guedac, localitate: 103
 Guedugh, localitate: 103
 Guiedech, localitate: 103
 Guiedus, localitate: 103
 Gumă, M., istoric român: 83
 Gumătar(e)ș, localitate în Bulgaria: 67, 68
 Gumb, câmp: 119
 Gumelnița, localitate: 80
Gumelnița, complex cultural daco-getic: 208
 Gunther, Alfred, proprietar de companie petroliferă: 334
 Gura Humorului, localitate: 220
 Gurean, Gavril, obercneaz: 267, 268
 Guretzky-Kornitz, von, Iohann, general-maior austriac: 281
 Gurile Dunării: 169
 Guttentbrunn/Zăbrani, localitate: 259
Guvernarea civilă generală a Banatului: 315
 Guvernul României (București): 348
 Gveduch, localitate: 103
 Gydesteleke, localitate: 103
 Gyges, rege lydian: 113
 Gyida, localitate: 103
 Gyula, oraș în Ungaria: 56, 57, 179, 229
 Gyuriș, Alexandru (A.G.): 4, 7, 11, 13, 16, 20, 36, 39, 43, 45, 46, 53, 181, 256, 454

H

Hașag, localitate: 164, 167
Hades (Infern, în mitologia greacă): 167
 Hașdeu, B.P., scriitor român: 203, 219, 250, 271
 Haduc, Liliana: 68
 Haemus, peninsulă: 139, 219
 Hahue, Liliana: 69
 Halippa, Pan, președintele Sfatului Țării din Basarabia: 11, 377
 Hamat, Ana, arheolog român: 343
 Hamburg, oraș în Germania: 26, 388
 Haneș, Brutus: 51
 Hanibal, rege cartaginez: 79
Hannok, etimon ebraic: 131
 Hanovra, oraș în Germania: 26
 Hantilis I, împărat hittit: 98
 Haram (Horom), localitate (azi, în Serbia): 181
 Harghita, județ: 103
 Hârlău, localitate: 254, 298, 373
 Haselbach, localitate în Austria: 313
 Hatusa-Bogat-Koi, cetate (azi, în Turcia): 127
Hatvan, cultură: 82
 Hațeg, oraș: 9, 12, 27, 140, 220, 243, 450
 Hațegan, Ioan, istoric român: 58, 363
 Hayden, Tom: 25
 Hălmăgiu, localitate: 33, 200, 318
 Hedeșan, Otilia, prof. univ. dr.: 41
Hegesipyle, personaj din Grecia antică: 419
 Heine, Heinrich, filosof german: 28
 Helespont, localitate în Dobrogea: 169
Heliopolis, revistă (Timișoara): 45
Hellabun, grădină zoologică (München): 34
 Hellada (Grecia antică): 132
Hera, zeiță (în mitologia greacă): 130
Hercule, zeu (în mitologia greacă): 206
Herjann, supranumele zeului germanic al războiului (*Odhinn*): 104
 Hermann, Fery, instructor de călușari: 382, 389, 395, 435
Hermes, zeu (în mitologia greacă): 167
 Herodot, istoric grec („părintele istoriei”): 79, 92, 110, 113, 120, 124, 125, 146, 162, 166, 168, 203, 291
 Herpin, Georges, filatelist: 22
 Herța, Vladimir de: 377
 Herțegovina, stat: 217
 Hesperya, țară: 206
 Hessen, localitate în Germania: 295
Hestia, zeiță (în mitologia greacă): 172
Hesus, zeu (în mitologia greacă): 133
 Hesyhios din Alexandria, istoric grec: 170

Hill, Rowland, Sir, funcționar britanic: 22
 Himmler, Heinrich, conducătorul suprem al SS-ului (Germania): 72, 375, 382, 387, 388, 389, 396, 410, 411, 415, 435, 454
 Hischia, rege al Iudeei: 135
Hispania, provincie romană: 85
Historia, revistă: 375, 382
 Hitiaș, localitate: 519
 Hódmező-Vásárhely, localitate în Ungaria: 423, 424
 Hodoni, sat: 81, 369
 Holtzendorff, Fr., prof. univ. dr. (Germania): 264
 Homer, poet grec: 104, 120, 144, 203
 Homolnița, localitate: 296
 Homolnica Iabuca, localitate: 269
 Homonnay, Gheorghe, pretendent la tronul Principatului Transilvaniei: 179
 Horea (Horia), căpetenie a răsculaților din Transilvania (1784): 367, 368
 Hormoy, Jehan d', psiholog: 32
 Horodnic, mănăstire: 254
 Horona, localitate dispărută: 316
 Horthy, amiral maghiar, conducător al Ungariei (1920-1944), regent: 194, 335
 Horvath, Alexandru: 315, 370
 Hotel Continental (Timișoara): 72
 Hristodol, George: 60
 Hristov, Serafim, dr.: 69
Huh, principiu divin: 133
Humanitas, editură: 3
 Hunedoara, județ: 99, 391
 Hungaria (denumirea latină pentru Ungaria): 175, 178
 Huniazi, familie din care provine Ioan (Iancu) de Hunedoara: 186, 198, 431
 Hurduzeu, Nicolae, istoric român: 166, 169, 174
 Hylaia Borystenică (Delta Niprului): 96

I

Iabuca, localitate în Serbia: 269, 296
 Iachint de la Vicina, mitropolit al Țării Românești: 218
 Iamblichos: 125
 Iambor, P., istoric român: 250
 Ianăș, Moise: 191
 Iancea, Andrei, arhitect: 43
 Iancovici (Timoceanul), Petru, poet român: 4, 13, 19, 35, 39, 45
 Iancu de Hunedoara (Iancu Huniade Corvinul), voievod al Transilvaniei și guvernator al Ungariei: 189, 199, 200, 207, 221, 235, 236, 241, 332

Iancu Jianu, căpetenie a haiducilor: 24
 Ianev, Dumitar: 68
Iani/Ianus, zeu cu două capete în mitologia romană: 130
 Ianina, localitate în Grecia: 75
 Iankai, localitate în Serbia: 276
 Ianosov, Ioannes (preot român, pe numele său adevărat Ioan Ianoș): 191
 Ianova, localitate: 262
 Ianovici, Gheorghe: 72
 Iarkovac, localitate în Serbia: 263
 Iași, oraș: 3, 5, 41, 66, 67, 182, 225, 280
 Iaz, localitate: 82
 Ibrahim, emirul Caramaniei: 236
Iclod, grup cultural daco-getic: 80
 Ictar-Budinți, localitate: 82
 Ida, munte (Cuba): 35
 Idvor, localitate în Serbia: 263
 Ielacic, ban al Croației, feldmareșal austriac: 302
 Ienășescu, Lucian: 74
 Ieremia, Ion, academician: 68
 Ierusalim, capitală a Iudeei: 135, 186
 Igren, masiv muntos: 83
 Igrîș, localitate: 12, 14, 181, 182, 183, 184
 Ihering, scriitor austriac: 263
 Iisus Christos (Mântuitorul): 26
 Ilancea, localitate în Serbia: 263
 Ilarian, Papiu, cercetător român: 278
Iliada, poem homeric: 104, 144, 145, 203
 Ilian, Ionel: 326
 Ilieșiu, Nicolae, cărturar român: 333
 Illoc, district în Serbia: 363
Illyric(um), provincie romană: 121, 157
 Imbroane, Avram, cărturar român: 400, 402, 420, 445
 Imperiul Austriac: 60
 Imperiul Hittit: 96, 97
 Imperiul Otoman: 3, 212, 235, 270, 273, 283, 301, 355
 Imperiul Roman (Roma): 8, 81, 84, 85, 86, 88, 109, 121, 143, 146, 147, 154, 165, 203, 208
 Imperiul Roman de Apus: 8, 121
 Imperiul Roman de Răsărit: 8, 121, 146
 Imperiul Romano-Bizantin: 237
Inara, zeiță: 131
 India: 85
 Indonezia: 30
 Ineu, localitate: 12, 179, 200, 201, 235, 418
 Inspectoratul pentru Cultură al județului Timiș (Timișoara): 37
 Inspectoratul Școlar al județului Timiș (I.Ș.J.) (Timișoara): 14, 37, 42, 46, 58, 65
 Institutul „Iorgu Iordan” al Academiei Române: 159

Institutul de Anatomie din Iași: 364
 Institutul de Arheologie din București: 176
 Institutul de Istorie („George Barițiu”), Cluj-Napoca: 63
 Institutul de Studii Sud-Est Europene (București): 38
 Institutul Național al Relațiilor Umane (S.U.A.): 29
 Institutul Teologic din Timișoara: 262
 Insula Ada-Kaleh: 206, 207
 Insula Șimian: 208
 Insula Orșovei: 206
 Insula Șerpilor: 58
Inșușinak, zeu: 133
 Ioan al II-lea Asan, țar româno-bulgar: 215
 Ioan al V-lea Paleologul, împărat bizantin: 218
 Ioan Alexandru, țar bulgar: 218
 Ioan Vodă cel Viteaz, domn al Moldovei: 239
 Ionescu, Doru Vasile: 60
 Ionescu, Sorin, istoric român: 47
 Ionescu, Take, „artizan” al Micii Înțelegeri: 54, 58, 75, 358, 364, 447, 512
 Ioniță, Ioan (numit, de greci, Caloioan), țar din familia Asăneștilor: 215
 Ioniță, Vasile C., filolog român: 240, 242, 351, 352, 355, 359
 Iordan, Constantin: 79
 Iordanes, istoric romano-bizantin: 125, 138, 142, 147, 158, 161, 203, 215
 Iorga, Nicolae, savant român: 6, 16, 17, 21, 67, 68, 142, 180, 219, 220, 238, 244, 250, 278, 358
 Iorgovici, Paul: 262, 272
 Iosif al II-lea, împărat austriac: 207, 262, 269, 270, 284, 285, 352, 354, 355, 358, 448
 Iosif, Angela: 40
 Iosif, arhiduce austriac: 346
 Iovanovici, Sanela: 68
 Ipsilanti, Constantin, domnitor fanariot: 254
 Isac al II-lea Anghelos, împărat bizantin: 215
 Ischl, localitate în Peninsula Istria: 342
 Isidor din Sevillea, istoric roman: 120
Isis, zeiță egipteană: 133
 Ismail, cetate în Basarabia: 225, 377
 Iso, Andreea: 212
 Israel: 28, 113
 Ister-Gum(b), câmpul Istrului: 119
 Istrati, Panait, scriitor român: 11
Istria, toponim: 132, 158, 214
Istru, hidronim (denumirea antică pentru Dunăre): 132
 Italia centrală: 186
 Italia: 38, 67, 85, 121, 140, 149, 186, 193, 201, 257, 260, 272, 273, 300, 302, 436

Itebe, localitate în Serbia: 276, 281
Iudeea, provincie romană: 124, 135
 Iugoslavia, stat federativ (1945-2003): 7, 11, 17, 18, 37, 38, 39, 40, 42, 50, 53, 56, 58, 74, 75, 81, 82, 142, 401, 407, 408, 428, 429, 431, 432, 435, 440, 490, 495, 499, 501, 507, 508, 523, 531, 539, 540
 Iulian, împărat bizantin: 126
 Iulius Sabinus: 165
Iuno/Iunona, zeiță: 130
 Iustin, istoric: 35
 Iustinian, împărat bizantin: 81, 84, 86, 109
 Iutchin, Valeriu: 44, 220, 255
 Ivancea, cetate: 107, 209
 Ivancea, Victor: 327
 Ivanda, localitate: 190, 191, 192, 281, 516, 521
 Ivănescu, Nicolae: 399
 Izsak, Elena: 51
 Izvor, localitate: 300

J

Jabăr, localitate: 82
 Jadani, sat: 262, 459
 Jakobi, Kalman, dr.: 383
 Jaksic, V., istoric sârb: 149
 Jamu Mare, localitate: 23
 Japonia: 30
 Jderi, frați: 24
 Jdioara, cetate: 219
 Jebeleanu, Alexandru, scriitor român: 43
 Jefferson, Davis, președintele Confederației Sudiste (S.U.A., 1861-1865): 283
 Jena, localitate: 151
 Jermis (denumire pentru insula Ada-Kaleh): 206
 Jijia, râu: 248
 Jimbolia: 405, 519
 Jinga, Victor: 63, 64
 Jireček-Philippide-Skok, linie strategică: 159
 Jiu, râu: 219, 327
 Jivanovici, M., căpitan suprem al orașului Timișoara: 419
 Joldea, Ioan, domnitor al Moldovei: 246
 Juan Sebastian El Cano, navigator spaniol: 181
 Jubea, Ljdia: 67
 Julian, istoric romano-bizantin: 142
Junimea Bănățeană, societate literară (Vârșeț, Serbia): 39
Juno/Junona, divinitate: 130
 Jupa (Suppa, Schuppa, Zsuppa), localitate: 11, 13, 99, 100, 109, 110, 118, 142, 321, 322, 398
 Jupalnic, localitate: 263, 316, 401

Jupalnicul de Jos, localitate: 316
Jupalnicul de Sus, localitate: 316
Jupiter, zeu: 130, 131, 132, 206
Jurăscu, Vladimir, actor: 43
Jurjovan, Traian: 46
Jurjovan, Trandafir: 69
Justinian, împărat romano-bizantin: 120, 122, 159

K

K.G.B., poliția secretă sovietică: 3
Kades, oraș hittit: 79
Kafka, Franz, scriitor: 28
Kamenka, localitate în Ucraina: 480
Kanak (Konak), localitate (azi, în Serbia): 192, 295
Kanitz, Felix, istoric austriac: 149
Kanjiza, localitate în Serbia: 277
Kann, termen trac: 123
Karacsonyi, Ioan, scriitor maghiar: 193
Karanovo, complex cultural daco-getic: 80
Karavlasca (Muntenia): 217
Karkemiș, regiune în Babilon: 134
Karl, arhiduce austriac: 282
Karlovit, localitate (Serbia): 60, 189
Karlsdorf, localitate în Serbia: 295
Kastamonitu, mănăstire în Imperiul Bizantin: 162
Katagun, regiune (Nigeria): 35
Kazanlâk, localitate în Bulgaria: 114
Kede, localitate: 103
Kedrenos, Giorgios, istoric bizantin: 142, 143, 147, 216, 250
Kedu Mare, localitate: 103
Kedu Mic, localitate: 103
Kekaumenos, istoric bizantin: 249
Kende (Kündü), conducător religios la maghiari: 136
Kennedy, John F., președinte american: 29
Kenya, munte: 28
Keresztur (prediu, odinioară sat în Banat): 190, 191
Keresztury, Kristof, proprietar de plantație: 284, 285
Kernbach, Victor, istoric al religiilor: 110, 125
Kewy (Covin), localitate în Serbia: 181
Kiev: 37
Kikinda, localitate în Serbia: 406, 407
Kikinda-Mare, district în Serbia: 263
Kilimanjaro, vârf muntos: 28
Kiolmen, localitate în Bulgaria: 150
Kiprovec, localitate în Serbia: 362, 366

Kis Semic (Semicul Mic), localitate: 223
Kis Somlio (Somlio Mic), localitate: 223
Kistor, localitate (Banat): 190
Kladova (Kladovo), localitate (Serbia): 67
Klaporth: 155
Klaw, Irving, fotograf: 25
Klaw, Paula: 25
Klek, localitate în Serbia: 281, 295
Knesevich, Iohann, general-maior austriac: 281
Kogălniceanu, (Mihail), ministru de Externe român: 17, 261, 344
Kollomann, Iosef, comisar de război: 269
Köln, oraș în Germania: 34
Kong-zi/Confucius, filosof și moralist chinez: 124
Kopilovci, localitate în Serbia: 366
Kopitar, J.B., cercetător ceh: 278
Koprülü, Mehmet: 201
Korniș, Gașpar, comandantul oastei transilvane: 224
Kossovopolje (Câmpia Mierlei, azi în Serbia), localitate: 163
Kossuth, conducătorul revoluției pașoptiste din Ungaria: 281
Kotys I, rege get: 171
Kovacica, localitate în Serbia: 295
Kragujevac, localitate în Serbia: 430
Krakatoa, vulcan: 30
Krasso (Caraș), comitat în cadrul statului maghiar (1860-1918): 6
Krishna, divinitate: 132
Krivodol, complex cultural daco-getic: 80
Kronos, zeu grec, fiul lui *Uranos (Uranus)*: 110
Kufstein, închisoare în Austria: 360
Kun, Bela, conducătorul revoluției bolșevice din Ungaria (1919): 335, 482
Kunda (Kuntha), termen trac: 123
Kurile, insule: 27
Kus Kede, localitate: 103
Kycyku, Ardian: 72
Kycyku, Kopi: 71
Kynnamos, Ioan, istoric bizantin: 203

L

L' Indépendance Roumaine, ziar (București): 23
La Casse, A., inginer francez: 275
Lactantius, istoric roman: 147
Lacul Aral: 156
Ladislau al IV-lea, rege al Ungariei: 184
Ladislau cel Mare, rege al Ungariei și al Poloniei: 216
Ladislau, Rethy: 272

- Laet, Jean, de, scriitor francez: 182
 Lang, Matei, cardinal austriac: 181
 Lao-Tse, filosof chinez: 124
 Latium, regiune în Peninsula Italică: 132, 144
 Lațcu, domnitor al Moldovei: 217
 Laurian, A.T., cărturar român: 280
 Lazarevici, Mihail: 191
 Lazarou, Achilea: 61
 Lazăr, Fibia: 68
 Lazu, Valeriu: 311, 312, 313
 Lădău, Maria: 351, 353, 357, 361, 364, 367
 Lăpușnic, localitate: 319
 Lăpușneanu, (Alexandru), domnitor al Moldovei: 23, 247, 248
 Lăzureanu, Simion: 39
Le collectionneur de timbres poste, revistă (Franța): 22
 Lederata (azi, Kostolać), localitate în Serbia: 100, 102, 109
Legenda Sancti Gerardi: 177, 213
Legile Belagines, jurământ de inițiere: 138
Legiunea Cehoslovacă: 298
 Leipzig, oraș în Germania: 301
 Lejen, G., istoric austriac: 149
 Lemenyi, Liviu, conducător al Astrei sibiene: 320
 Lemona (Emona/Liman), cetate bizantină: 218
 Leon diaconul, istoric romano-bizantin: 147
 Leopold al II-lea, împărat austriac: 285
 Leopold I, împărat austriac: 349
 Leopoldova/Centa/Botos, localitate în Serbia: 263
 Lerman, Oscar: 32
Letopiseșul Cantacuzinesc: 227
 Letu/Lety, masiv muntos: 83
Lexiconul Suidas: 106
 Leyda: 182
Libertatea, ziar (Novi Sad, Serbia): 18
 Liceul „Henri Coandă” (Timișoara): 46
 Liceul „Traian Vuia” (Făget): 176
 Liceul de Stat din Lugoj: 329
 Licur, personaj legendar: 146
 Lidia, oraș-stat în Antichitate: 134
 Lifa, Gheorghe, poet român: 15, 41, 47, 68
 Lifa, Ștefan, lect. univ. dr.: 11, 13, 14, 15, 23, 38, 41, 42, 44, 49, 142, 146, 157, 158, 174, 215, 236, 237, 255
 Liga „Mareșal Antonescu” (Timișoara): 50
Liga Creștină: 235
Liga română în contra alcoolismului: 352
 Limoni, farmacist italian: 284
 Lincoln, Abraham L., președinte american: 29, 283
Linia fortificată Focșani-Nămoloasa-Galați: 347, 349, 350, 352, 353, 501, 507
 Linz, oraș în Austria: 309
 Lipca, localitate din Dacia romană: 126
Lipcani (Lipinți, Lipineț), termeni de origine slavă: 227, 228
 Lipnic, localitate: 227
 Lipova (Lipa, Lippa, Lipe, Lipua, Lipva), oraș: 106, 107, 108, 125, 126, 127, 175, 176, 178, 179, 186, 187, 188, 189, 190, 198, 199, 208, 209, 210, 211, 212, 243, 256, 263, 264, 317, 318, 319, 359, 360, 361, 371, 399, 411, 440, 456
 Lipova Montană (Portulatusium): 126
 Lipova-Radna-Șoimoș, triunghi fortificat: 186, 199
 Lithon (Litovoi), voievod în zona Olteniei: 220
 Lituania: 228
 Liuba, Sofronie: 59
 Liubcova, localitate: 316
 Livius, Titus, istoric: 79, 87
 Lixandru, Vasilica: 40
 Ljubco, Valentin, preot: 69
 Lobonț, Florin, conf. univ. dr.: 10
 Lobonț, Simona: 21, 341
 Lom, râu: 217, 532
 Lombardia, provincie în Italia: 283, 284
 Londra: 434, 457
 Longinus, comandant de oști roman: 79
 Louisiana, stat în S.U.A.: 408
 Lovinescu, Eugen, critic literar: 22
 Lozeanu, Larisa: 501, 507, 515
 Luca, localitate în Ungaria: 278
 Lucaci, Nicolae, cneaz de Fizeș: 224
Luceafărul, poezie eminesciană: 67, 274, 292
 Luchescu, Gheorghe: 353, 356, 360, 370
 Lucian, episcop vicar al Mitropoliei Banatului: 50
 Lucian, istoric grec: 124, 125
 Ludovic al II-lea, rege al Ungariei: 228
 Ludovic al XIII-lea, rege al Franței: 267
 Ludovic cel Mare (Ludovic I de Anjou), rege al Ungariei: 216, 218
 Ludwig, arhiduce austriac: 296
 Lugoj, district: 42, 103, 258, 316, 317, 363, 450, 511
 Lugoj, oraș: 11, 82, 100, 181, 259, 264, 267, 268, 269, 272, 289, 297, 318, 319, 322, 329, 345, 354, 356, 357, 363, 372, 379, 390, 391, 392, 396, 399, 400, 402, 403, 411, 417, 419, 420, 438, 445, 447, 456, 459, 460, 465, 469, 471, 481, 511, 514, 515, 533, 535
 Luka, localitate dispărută: 259
 Lumea Nouă: 181, 182, 213, 214
 Lumea Veche: 213

Lumina Divină, revistă (Timișoara): 62
Lumina, revistă (Vârșeț, Serbia): 39
Luna, astrul nopții: 80, 89
Lună, divinitate: 108
Lungoci, George, actor: 43
Lungu, Iosif: 23
Lupaș, I., istoric român: 193, 250, 455
Lupoica, sculptură de origine etruscă: 125
Lupșici, Fănică, preot român: 69
Lupu, Tatiana: 67
Lupulescu, Trifu: 305
Luxemburg, cetate: 267
Lydos, Ioanes, istoric: 78
Lyon, oraș în Franța: 26

M

(Marea) Adriatică: 81, 97, 119, 121, 132, 140, 214, 217, 257, 270, 301
(Mihany) Sterghiu, Vanghea, pictoriță: 4, 13, 19, 35, 37, 39, 45, 49, 53, 63, 65, 71, 73, 74, 75, 76
Macedonia: 4, 13, 19, 35, 37, 39, 40, 45, 49, 53, 61, 63, 65, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 112, 121, 140, 141, 144, 158, 161, 174, 215, 274, 278, 292, 296
Maciovici/Macsovicz, localitate în Serbia: 316
Mackensen, feldmareșal german: 328, 412
Magellan, navigator italian: 181
Mahmud, Terdzi, imam: 212
Mahomed al II-lea, sultan al Imperiului Otoman: 236, 241
Maiere, cartier al Timișoarei: 322, 379, 393, 397
Mailath, episcop: 335
Maimarolu, arhitect aromân: 61
Maiogan, Ioan: 39
Maior, Petru, reprezentant ilustru al Școlii Ardelene: 143, 202, 203, 262, 272
Maknetovici, Cristia: 70
Malva (*Romula*, azi Reșca), așezare: 112
Mamaia, stațiune: 72, 407
Manciulea, Șt., istoric român: 250
Manea, Anton: 327
Manender Protector, istoric bizantin: 143
Mangiuca, S., cărturar român: 271
Manhattan, cartier al New York-ului (S.U.A.): 25
Mantua, oraș în Italia: 284
Manuilă, Camil: 399
Manuilă, Fabriciu: 399
Maovăț, Adam, căpitan: 360
Maovăț, peșteră: 360
Maramureș (Maramaris, Maramarisia), provincie românească: 64, 67, 81, 92, 93, 111, 280, 292, 298, 377, 378, 404, 430, 516
Maramureș, munți: 92, 163, 168
Maraton, localitate în Grecia antică: 124
Marcel, Petru Dinu, scriitor: 50
Marcellinus, Ammianus, scriitor bizantin: 143
Marcovăț, localitate în Serbia: 69
Marcoviceanu, Ion, scriitor: 46
Marcu, fiul lui Petru Cercel, domnitor al Moldovei: 230
Marcus Aurelius, împărat roman: 83, 87, 152, 165
Marea Adriatică: 97, 119, 121, 132, 140, 214, 217, 257, 270, 301
Marea Aral: 154
Marea Baltică: 92, 119, 140, 217, 310
Marea Britanie: 22, 336, 434, 461, 538
Marea Caspică: 156
Marea Egee: 217
Marea Neagră: 21, 81, 95, 97, 98, 152, 214, 217, 301, 310, 407, 508
Marea Schismă: 237
Marea Valahie (*Megalo Valahia*), regiune în Grecia: 121
Marenches, conte de: 3
Marghițița, localitate în Serbia: 263
Margin(e)a, localitate: 179, 410
Maria Terezia, împărăteasă austriacă: 354, 359, 361
Maria, jupâneasă, mama lui Radu Șerban (domnitor al Țării Românești): 230
Maria, văduva regelui maghiar Ferdinand: 228
Marian, Damaschin, profesor: 398
Marile Puteri: 59, 286, 336, 346, 362, 403, 408, 409, 471, 495, 524
Marinescu, At. A.: 356, 360
Marinete, Dana: 59
Marino, Adrian, scriitor român: 38
Marino-Selo, localitate în Serbia: 263
Marisus, râu: 106, 178, 186
Marothy, Ladislau, comite suprem de Arad: 200
Marschall, Iosif: 264
Marsigli, L.F., general austriac: 176, 185
Marte, zeu roman: 132, 166
Martin Gropius-Au, ansamblu arhitectonic (Berlin): 28
Martinovici, familie: 262
Martinuzzi, Gh. (Gheorghe), cardinal: 209, 210, 229
Masivul Retezat: 125
Massim, I.: 278
Mata, Cornel: 39
Mataruska, localitate în Serbia: 407

- Mateevici, Alexe: 377
- Matei Corvin, rege al Ungariei, fiul lui Iancu de Hunedoara: 189, 221, 246, 247
- Mateș, Emil, inginer: 50
- Maticî, istoric sârb: 6
- Mauriciu, împărat bizantin: 141
- Mauro Valahia*, regiune în Bulgaria: 121
- Maxentius, fiul lui Maximian: 85
- Maxim al Ipecului, patriarh: 190, 276
- Maximian, „August” al Vestului: 85
- Maximilianus Transylvanus, secretar al împăratului Carol Quintul: 181
- Mayer, Johann, comandant garnizoană erarială: 300
- Măgărin, Lucian Pavel: 55, 57, 59, 519, 528, 536, 544
- Măgurata, localitate: 80
- Mălai, Titu, asistent de judecător la tribunalul militar din Timișoara: 384, 394, 397
- Mălinaș, Constantin: 56, 63
- Mănăstirea Dealu: 221, 226
- Mănăstirea Putna: 253
- Mănăstirea Săraca: 224
- Mănăstirea Sf. Ecaterina: 153
- Mănăștiur, localitate: 14, 179
- Măran, Trințu, istoric român: 4, 7, 11, 13, 15, 19, 35, 45, 49, 52, 63, 65, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 257, 258, 262, 269, 271, 281, 282, 294, 295, 296, 300, 301, 303, 304, 307, 350, 352, 355, 359, 370
- Mărăcineanu, Valter, căpitan, erou în Războiul de Independență al României: 339
- Mărășești, localitate: 51, 327, 328, 373
- Mărășești-Diocheți, localitate: 373
- Mărginașu, Ion: 398
- Mărgineanțu, Dorina: 40
- Mândruloc, localitate în Serbia: 399
- Mândruț, Stelian, istoric român: 63
- Mecena* (în Antichitate, un om foarte bogat care făcea acte caritabile): 61
- Medeleț, Florin, istoric român: 7
- Medina, oraș în Arabia Saudită, loc de pelerinaj al musulmanilor: 100
- Mediterana (Marea Mediterană): 86, 96, 97, 98, 139
- Megalo-Vlahia/Vlahia Mare (Tesalia): 217
- Mehadia, localitate: 47, 51, 207, 219, 259, 316, 398, 448, 452, 530
- Mehala*, cartier al Timișoarei: 262, 393, 397
- Mehmed, beglerbei turc: 184
- Meici, Livia: 43
- Meimar, Radogna, inginer: 234
- Mekitov, Ljulen: 68
- Memorandum*: 326, 346, 401, 457, 470, 511
- Mene*, termen babilonian: 134, 135, 150
- Menu, Paul, fotograf: 23
- Mercator, Gerard, geograf: 11
- Mercidorf/Carani, localitate: 259
- Meridiane*, editură: 16, 79
- Mesopotamia, stat în Antichitate: 131
- Messembria, cetate bizantină: 218
- Meza, Ofelia: 40
- Mezei, Iuliu: 418
- Mezewsumlow (Șemlacul Mic), localitate: 224
- MGM, studio cinematografic: 25
- Mișcarea Valahilor și Românilor din Iugoslavia: 37
- Michelet, scriitor și filosof francez: 21
- Micia (azi, Vețel), localitate: 214
- Miclău, Marcel Dumitru: 50
- Micu-Klein, Inocențiu, precursor al Școlii Ardelene: 265, 266, 272
- Miechowski, scriitor polonez: 203
- Miercurea, localitate: 167
- Mihadaș, Teohar: 72
- Mihai I Asan, rege al Țaratului româno-bulgar: 215
- Mihai Viteazul, domn al celor trei țări românești: 36, 43, 46, 51, 189, 201, 211, 212, 221, 222, 224, 225, 226, 227, 230, 239, 243, 256, 368
- Mihailovici, Pahomie, grămătic: 224
- Mihalca, Flaviu (F.), inginer: 1, 2, 3, 7, 11, 13, 14, 15, 19, 24, 35, 39, 41, 42, 98, 99, 106, 108, 125, 126, 127, 174, 175, 176, 178, 186, 187, 188, 189, 198, 199, 208, 209, 211, 212, 255, 263
- Mihalcea, Adriana: 59
- Mihalcea, Stoian: 447
- Mihaly, Károly, conte maghiar, șef al guvernului Republicii Ungare: 379
- Mihnea, Radu, domnitor al Țării Românești: 232, 233
- Miklos, Josika, baron maghiar: 280
- Miklos, Laszlo, patron al unei orezării din Banat: 444
- Miklosich, Franz, cercetător maghiar: 278
- Miko, Francisc, cronicar maghiar: 176
- Milan, oraș în Italia: 85
- Milca, Octavian, dr.: 474, 477, 481, 494, 500, 506, 514, 526, 533, 541, 546
- Milcov, râu: 253
- Milesevo, localitate în Serbia: 429
- Milin, Miodrag, prof. univ. dr.: 7
- Mill, I.S., autor englez: 264
- Mille, C., ziarist român: 335
- Miloia, Ioachim, istoric român al artelor: 6
- Miloia, Mircea, inginer, fiu al lui Ioachim Miloia: 50, 440, 546

Milova, localitate: 188, 198
 Miltiades, comandant militar atenian: 123, 124
 Mindzen, localitate în Ungaria: 423, 424
 Minea, Ilie, istoric: 64
Minerva, ziar: 335
 Ministerul Afacerilor Externe (România): 62, 64, 81
 Ministerul Culturii (Cultelor și Patrimoniului Cultural Național) (România): 17, 70
 Ministerul de Interne maghiar: 322
 Ministerul de Război maghiar: 302
 Ministerul Educației și Cercetării (România): 70
 Ministerul Finanțelor (România): 54
 Ministerul Imperial de Război din Viena: 307
 Ministerul Informațiilor Publice (România): 60
 Ministerul Învățământului și Artei (Austria): 1, 35
 Mioc, Laurențiu: 47, 502, 529
Miorița, baladă populară: 16
 Mirăslău, localitate: 242
 Mircea cel Bătrân, domnitor al Țării Românești: 217
 Mirciov, Petru: 62
 Mircov, Ivan: 51, 55, 59
 Mirescu, Ioan: 447
 Miron, Livia: 40
 Mironești, sat: 230
 Miroslava, pârâu: 176
Mirton, editură: 50, 62
Misterele Eleutine: 132
 Mititeanu, Monica: 51
 Mitropolia Țării Românești: 218
 Mitropolia Banatului: 6, 37, 65
 Mitropolia greco-catolică (Blaj): 27
 Mitropolia Iașului: 182
 Mitropolia Moldovei și Sucevei: 59
 Mladenovac, localitate în Serbia: 407
 Mocioni, Andrei, cărturar român: 354
 Mocsonyi, Alexandru, cărturar român: 320
 Mодоș (Tomic), localitate (azi, în Serbia): 192, 439
Moesia Superioară, provincie romană: 85, 148
Moesia, provincie romană: 116, 121, 244
 Moga, Matei: 447
 Mohács, localitate în Ungaria: 228, 229
 Moise Secuial (Szekely), principe al Transilvaniei: 176, 189, 232
 Moise, personaj biblic: 79, 210, 211
 Moiescu, Nicolai: 40
Moldavia (Moldova, Moldava, Moldo-România), provincie românească: 143
Moldova (Moldadava, Moldidova), toponim: 17, 22, 59, 65, 68, 69, 111, 112, 121, 217, 225, 232, 239, 240, 246, 247, 250, 251, 252, 254, 255, 257, 259, 285, 293, 309, 316, 361, 365, 430, 431, 492, 498, 505, 532
 Moldova de Jos, localitate: 111
 Moldova de Sus, localitate: 111
 Moldova, râu: 93
 Moldovan, Victor, lider al Frontului Renașterii Naționale (partid unic în timpul regimului autoritar monarhic din România, februarie 1938-septembrie 1940): 515
 Moldovița, râu: 93
 Molière, dramaturg francez: 28
 Molin, Romulus: 399
 Moluca (insule): 181
 Monachos, Georgios, istoric bizantin: 143
 Mongolia: 156
 Monnier, J.G.: 3
 Montparnasse, cimitir (Paris): 20
 Moțoc, boier moldovean: 248
 Moșoiu, general român: 260
 Moraru, Alexandru: 399
 Morat, pârâu: 188
 Morava, râu: 37, 40, 147, 148, 149, 217, 223
 Moravicza (Moravița), localitate: 223
 More, Ioan: 212
 Morisena, localitate: 177, 212, 238
Mortoros, poartă a cetății Timișoarei: 331, 332
 Moscopole (Moscopolia/Voscopolia), localitate (azi, în Albania): 321
 Moșnița, localitate: 109
 Moșu, Areta: 66, 67
 Motreanu, Dan: 493, 499, 506, 512, 525, 533
 Movilă, Ieremia, domnitor al Moldovei: 221, 225, 232
 Movilești, familie domnitoare în Moldova: 232
 Mramorac, localitate în Serbia: 295
 Mudura, Gheorghe, istoric român: 326
 Mulder, Karen, model: 26
 Müller, Koloman: 392
 München, oraș în Germania: 34, 264, 388
 Munții Banatului: 195, 475, 537
 Munții Cernei: 125
 Munții Haemus: 217
 Munții Negri: 163
 Munții Pind/Dinarici: 214
 Munții Poiana Ruscă: 96
 Munții Rodopi: 217
 Munții Urali: 119, 140, 217
 Münster, Sebastian, umanist german: 181
 Munteanu, Cassian R., scriitor român: 328
 Munteanu, Longhin, preot român: 69
 Muntele Cogheon: 125
 Muntele Cozia: 166
 Muntele Gugu: 166

Muntele Sinai: 153, 210
 Muntenegru: 23, 63, 65, 66, 67, 68, 69, 217
 Muntenia, provincie românească: 54, 58, 121, 168, 196, 217, 230, 232, 233, 250, 259, 261, 381
 Munthe, A., filosof german: 33
 Munții Poiana Ruscăi: 96
 Munții Zărandului (Zarandului): 98
 Murad, deal (astăzi, Morat): 210
 Murani, localitate: 262, 519
 Murărescu, Sorin: 59
 Mureșan, Ioan I.: 7, 11, 13, 14, 42, 45, 47, 49, 51, 52, 54, 60, 65, 73, 74, 75, 76, 267, 327, 370
 Mureș, râu: 11, 12, 81, 93, 106, 108, 109, 111, 122, 126, 183, 186, 187, 188, 196, 198, 212, 238, 258, 315, 316, 371, 458, 512
 Mureșan(u), Ioan (I.): 4, 13, 15, 19, 35, 58, 261
 Mureșianu, Ion B.: 6, 279, 355, 370
 Mureșul Mare, râu: 92, 93, 111
 Murgu, Eftimie, cărturar român, conducătorul revoluției pașoptiste din Banat: 280, 318, 344, 345, 354, 355, 356, 401
 Murnu, George, istoric aromân: 72
 Mursilis I, împărat hittit: 98
 Musta, Filaret, protopop român: 322
 Musteți, Horia: 59, 66, 75
 Mustețiu, Iosif: 384
 Mușatini (familie domnitoare în Moldova): 22
 Muth, Gaspar: 421, 446, 511
 Muzeul „Astra” (Sibiu): 40
 Muzeul Banatului (Timișoara): 70, 205, 326, 332
 Muzeul de Istorie Națională și Arheologie (Constanța): 60
 Muzeul Județean Arad: 354
 Muzeul Militar Central (București): 176, 205
 Muzeul Național din Budapesta (Ungaria): 321

N

Nabuapalusalur, rege al Babilonului: 134
 Nabucodonosor, rege al Babilonului: 124, 134, 135
 Nacea, Dumitru: 72
Nacionalni Savet Vlaha (Consiliul Național al Românilor, Serbia): 67
 Nadela, râu: 300
 Nageus (Năgius; azi, Tomnatic), localitate: 177
Nagyrev, cultură: 82
 Nai Orșova (Orșova Nouă), oraș: 206
 Naissus (Niș), oraș în Serbia: 85
 Naissus-Nis, capitala Daciei Mediteranee: 121
 Nandru, peșteră: 96

Napoleon I (Bonaparte), împărat al Franței: 4, 27, 273
 Narai, Eusebiu, lect. univ. dr.: 47, 49, 60, 65, 66, 70, 73, 74, 75, 76, 253, 255, 358, 364, 447, 452, 462, 464, 468, 470, 473, 475, 480, 485, 488, 496, 503, 509, 529, 537, 543, 546
 Narbonne, oraș în Franța: 35
 Nashville, localitate în S.U.A.: 25
 Naso, Publius Ovidius, poet latin: 120
Navigațiunea Fluvială Română (N.F.R.): 309
 Nazianz, Grigore din, filosof: 12
 Nădlac, localitate: 318
 Năsăud, oraș: 354
 Năstase, Adrian, prim-ministru: 62
Năsturel, premiu al Academiei Române: 243
 Neagoe, Ioanichie, preot român: 400
 Neamț, județ: 103
 Neamțu, Gheorghe: 402
 Nebre, localitate: 168
 Neff, Francisc, dr.: 413
 Negoită, Gheorghe, căpitan în Armata Română: 421
 Negotin, localitate în Serbia: 69
 Nemanizi, dinastie domnitoare a Serbiei: 163
 Nemeth, Iustin, locotenent în Armata Română, avocat: 384, 385, 394, 420
 Nerău, localitate: 398
Nerenea, termen trac (*neriene*, termen latin): 115, 123
 Nerva, împărat roman: 137
Nesco, termen trac (*nasco*, termen latin arhaic): 115, 123
 Neuzina, localitate în Serbia: 295
 Nevada, stat în S.U.A.: 408
New York Times, ziar (New York): 29
 New York, metropolă în S.U.A.: 25, 26, 28, 29, 252, 253, 255, 407, 408
 Niș, localitate în Serbia: 149
 Nica, lăutar: 268
 Niceea, oraș: 86
 Nicoară, Moise, cărturar român: 262, 541
 Nicodim cel Sfințit, egumen: 27
 Nicola, Cătălina: 504, 509, 523, 531, 538
 Nicolae Alexandru, domnitor al Țării Românești: 217, 218
 Nicolae Stoica de Hațeg, istoric român: 9, 12, 243
 Nicolae, magistrul, cneaz de Jupa: 100
 Nicolae, principele de Remetes: 120
 Nicolaevici, George A.: 15
 Nicomedia, oraș: 85
 Niculițești, familie: 70
 Niebuhr, istoric german: 120, 140

Niger, Titus Petronius (sau Arbiter, Petronius), poet: 104
 Nikolla, Niko: 37, 39
 Nil, fluviu: 114
 Nipru, fluviu: 96, 214, 244
 Nistorescu, Laurențiu, jurist: 75, 76, 159, 161, 163, 166, 169, 171, 172, 174, 237, 238, 241, 242, 255
 Nistru, râu: 92, 98, 112, 244, 249, 252, 376, 437, 480
 Noe, personaj biblic: 130
Noricum, provincie romană: 121
 Noua Zeelandă: 30
 Noul Babilon, oraș-stat din Antichitate: 134, 135, 150
 Nov, localitate: 191
 Nova Orșova (Orșova Nouă), oraș: 206
 Novac, Baba, căpitan în oastea lui Mihai Viteazul: 43, 225
 Novac, Traian, primar al Timișoarei: 37, 402, 445, 544
 Novacovici, Gabriel, căpitan: 316
 Novacovici, George, student: 345
 Novi Sad, oraș în Iugoslavia (astăzi, în Serbia): 6, 18, 36, 39, 40, 41, 301, 363, 403, 451
 NSDAP (Partidul Național-Socialist al Muncitorilor din Germania): 375, 376, 414, 435, 436
 Nürnberg, oraș în Germania: 34, 388, 415, 435, 454
Nut, fiica unui zeu egiptean: 133
 Nyiregyhaza, localitate în Ungaria: 374

O

(Oceanul) Atlantic: 86
 Oancea, Viorel, primar al Timișoarei: 37
 Oanea, Laurențiu: 243, 255, 354
 Oannes (babil. U-anna), personaj legendar: 131
 Obad, localitate: 519
 Occident: 221, 361
 Ockrent, Christine: 3
 Octavian Augustus (August), împărat roman: 81
Odhinn (*Wodan*, *Wuotan*), zeul germanic al războiului: 104, 170
Odiseea, poem homeric: 63, 70, 104, 203
 Odorheiul Secuiesc, oraș: 167
 Oestfalahii (Valahia de Est): 121
 Ofcea, localitate în Serbia: 295, 400
 Ofsenica, localitate în Serbia: 295
 Ogradena, localitate: 316
 Ogretin, localitate: 232
 Ohaba Bistra, localitate: 261

Oion, termen grec: 144, 145, 146
 Olahus, Nicolaus, umanist român: 16, 180, 181, 182, 223, 257
 Olanda: 34, 273
 Olaru, Eugenia: 58
 Olaru, Liliana: 24
 Oldamur, conducător cuman: 184
 Olt (*Alutus*, *Aruta*), râu: 93
 Olt, județ: 112, 239
 Olteanu, general român: 298
 Oltenia, provincie românească: 124, 148, 168, 219, 250, 261, 366, 370, 439, 448, 449, 458
 Olteț, râu: 93
 Omescu, Pavel: 400
 Omor (Rovinița Mare), localitate: 284, 289, 299
 Omoreanu, Octavian: 70
 Oncești, localitate: 93
 Onciul, Dimitrie, istoric român: 219, 250
 Onițiu, Virgil: 63
 Onu, Iuliu: 399
 Opațița, localitate: 102, 103
 Opava, localitate în Serbia: 269, 296, 300, 305, 306
 Opitz, Martin, poet german: 177
 Oppeln, ducat silezian: 221
 Oprea, Ioan: 393
 Opriș, Mihai: 333
 Oradea, oraș: 57, 63, 64, 184, 212, 229, 271, 420, 445, 513, 516, 517
 Oravița, oraș: 259, 289, 299, 316, 383, 398, 402, 404, 438, 449, 452, 458, 488, 515, 530
 Orăștie, munți: 78, 244
 Ordii (Adrianopol), oraș (azi, Edirne, în Turcia): 216
Ordinul Negru (SS): 372, 375, 382, 387, 395, 410, 414, 435, 436, 453
 Organizația Națiunilor Unite: 29
 Orhei, localitate în Basarabia: 376
 Orient: 35, 84, 457
 Orientul Apropiat: 296, 513
Orientul, provincie romană: 85, 206
 Orosius, Paulus: 138
 Orșova Nouă, oraș: 206
 Orșova, oraș: 109, 118, 147, 151, 206, 208, 219, 258, 259, 270, 301, 305, 317, 361, 367, 401, 450, 455, 456, 459, 511
 Orovat, localitate în Serbia: 264
 Ortelius, geograf: 332
Osem, hidronim: 214
 Osnicea, localitate în Serbia: 68
Ossa, oronim prehellenic: 95
 Otelec, localitate: 206
Otomanii I-II, cultură: 83
 Ovidiu, poet latin: 120, 124, 152

P

- P.L. '93, partid politic românesc: 37
P.N.Ț.-C.D., partid politic românesc: 37
P.S.D.R., partid politic românesc: 37
Pașa Achmed, pașă turc: 331
Pașa Kasim, pașă turc: 331
Pacea de la Karlovitz: 60, 189
Pachia Tatomirescu, Ion, istoric român: 13, 38, 43, 47, 48, 52, 59, 68, 79, 80, 83, 92, 93, 96, 111, 174, 214, 215, 255
Paciuca, Liliana: 68
Padina (Ludwigsdorf), localitate: 295
Padus, râu: 153
Page, Betty, model: 25, 26
Palamede, poet grec: 227
Palanacki Kiseljak, localitate în Serbia: 407
Palanca Nouă, localitate în Serbia: 258, 301, 316, 317
Palatul „Neptun” (Timișoara): 337
Palatul Dicasterial (Timișoara): 331
Palatul Piarșiștilor (Timișoara): 323
Palavicini, Sforza, unul dintre ucigașii lui Gh. Martinuzzi: 210
Paleologi, dinastie bizantină: 216
Palestina: 43, 436
Pali (Păuliș), localitate: 208
Palij, localitate: 107
Panait, Elisabeta: 67
Panaitescu, P.P., istoric român: 21, 120, 139, 250
Panama, stat: 408
Panciova, localitate în Serbia: 258, 269, 270, 275, 282, 289, 295, 296, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 316, 317, 400, 406, 437, 456
Pannonia Inferioară, provincie romană: 148
Pannonia, provincie romană: 109, 116, 121, 122, 156
Pantaleonis, Henrich, istoric: 101
Papa Calist al III-lea: 236
Papa Eugeniu al IV-lea: 236
Papa Silvestru al II-lea: 193
Papacostea, V. (Victor), istoric român: 21
Papadopoulos, Th., savant cipriot: 240
Papahagi, Pericle: 278
Papahagi, Tache: 72
Papanace, Constantin: 61
Papari, Aurel, prof. univ. dr.: 60, 61, 71
Papari, Doina: 61
Paphlagonia, localitate în Asia Mică: 152
Parța, localitate: 508
Paris, Irina: 72
Paris, Stere: 40
Paris: 20, 23, 26, 39, 116, 149, 192, 329, 330, 335, 336, 348, 371, 402, 403, 454, 456, 457, 458, 463, 466, 468, 470, 472, 475, 483, 487, 491, 494, 495, 499, 505, 511, 524, 546
Parlamentul maghiar: 356
Parlamentul României (București): 62, 425, 446
Parohia Timișoara-Fabric „Calea Lugojuului”: 62
Partidul Conservator, partid politic românesc: 364, 512
Partidul Național al Românilor din Banat și Ungaria: 370, 401
Partidul Național al Românilor din Banat: 342
Partidul Național, partid politic românesc: 478
Partidul Român (Regatul Sârbo-Croato-Sloven): 43
Partidul Țărănesc, partid politic românesc: 47
Partitio Romaniae: 237
Partoș, localitate: 443, 444
Parța, localitate: 508
Pascuș, localitate: 443
Pascu, Ștefan, istoric român: 178
Passarowitz, localitate (azi, în Serbia): 276
Passau, oraș în Germania: 309
Pasul Oituz: 225
Pasul Semmering: 299
Pathis, hidronim daco-getic pentru Tisa: 92
Patriarhul Arsen al III-lea: 258
Patricius, Petrus, istoric bizantin: 215
Paul, ban: 187
Paul, fiul lui Carlo Giuliano Arizi: 284
Pauluk, localitate în Banat: 190
Pausanias, scriitor grec: 113
Pavel Chinezul, conducător al oștirilor antiotomane: 42, 44, 184, 220, 221
Pavel, Aurel, lect. univ. dr.: 54, 62, 64
Pavelescu, Marian: 162, 174
Păcățean, Victor T., cărturar român: 263, 264, 265
Păcurariu, Mircea, prof. univ. dr.: 63, 64, 250
Păcurariu, Monica: 52
Pădureanu, Eugen, N.: 200
Păiușan, Radu, prof. univ. dr.: 348, 356, 359, 465, 467, 469, 472, 476, 483, 487, 489
Păltiniș, localitate: 82
Pământul Negru al Vlahilor Negri (Ungrovlahia): 163
Pământul: 27, 55, 89, 103, 113, 133, 138, 139, 163, 249, 293, 389
Păscuțiu, Dionisie: 271, 272
Pășuică, Boris: 40
Pășuică, (Rodica B.), dr.: 70
Pătrașcu cel Bun (Nicolae, Voievod), domnitor al Țării Românești: 245
Pătrașcu, Vintilă, domnitor al Țării Românești: 245, 246

- Pătruțoiu, Elena: 51, 55
Pâncota, localitate: 318
Pângărați, localitate: 245
Pârvan, Vasile, istoric român: 9, 21, 250
Pârvulescu, Carmen: 51, 54, 59
Pârvulescu, Mihai, conf. univ. dr.: 42, 47, 51, 54, 58
Pârvulescu, Valeria: 11, 43
Pâslaru, Ion: 37
Pecica, localitate: 103
Peciu Nou, localitate: 259, 284, 516
Pelasgia, macrotoponim: 139
Peninsula Apeninică: 139
Peninsula Haemus (Balcanică): 197, 217, 218, 219, 272, 291, 292, 434
Peninsula Iberică: 244, 272
Peninsula Istria: 132, 214
Per Scorilo, conducător militar geto-dac: 103, 104, 105, 136
Perdikas, general macedonean: 113
Père-Lachaise, cimitir (Paris): 28
Perescu, Lăcrămioara: 513
Periam, localitate: 259, 405, 426, 519, 523
Perifan, Iancu: 61
Perles (Perlez), localitate în Serbia: 263, 269, 270, 301
Persia, stat în Antichitate: 124, 296
Pesty, Frigyes, istoric maghiar: 6, 176
Peștera „Cuina Turcului”: 96
Peștera „Gaura Haiducească” („Gaura Turcească”): 96
Peștera „Gaura Hoților”: 96
Peștera „Gaura Livaditei”: 96
Peștera „Gaura Tâlharilor”: 96
Peștera „Gura Fereastră” Chindiei”: 80, 96
Peștera „Gura Poicovei”: 96
Peștera lui Climente: 96
Peștera Popovăț: 96
Peștera Veterani: 96
Petculescu, G.A.: 268
Peteanu, Aurel, istoric român: 342
Peterda, localitate dispărută: 259
Petre, Maria: 71
Petrencu, Anatol, academician: 66
Petrescu, Camil, lect. univ. dr.: 47, 51, 336, 340, 342, 344, 370, 468, 478, 483, 487, 493
Petrescu, Mircea: 480, 481, 482, 485, 486, 490, 492, 498, 505
Petrești, cultură: 14
Petrița, Pavel: 318
Petroman, Cornel, istoric român: 14, 46, 48, 50, 54, 58
Petroman, Pavel: 20
- Petrovasâla (Petrovaselo), localitate în Serbia: 46, 49
Petrovic, Svetislav, critic literar sârb: 18
Petrovici, Dragoljub, istoric sârb: 149
Petrovici, Elena: 18
Petrovici, Emil, academician: 116, 399
Petrovici, Petru, rudă a voievodului Transilvaniei (Ioan Zapolya): 229
Petrovici-Stoichescu, Dimitrie, cărturar român, lider al revoluției pașoptiste din Banat: 268, 318, 356, 359, 360, 362
Petrovsky, R., istoric român: 83
Petrowaradin, localitate în Serbia: 303, 304
Petru Cazacul, domn al Moldovei: 66
Petru Cercel, domn al Țării Românești: 230
Petru Șchiopul, domn al Țării Românești: 248, 260
Petru I de Lusignon, rege al Ciprului: 217
Petru I Mușat, domnitor al Moldovei: 217
Petru Rareș, domnitor al Moldovei: 243
Petru, Ieremia, preot român: 352
Pherekyde, Mihail: 334
Philadelphia, oraș în S.U.A.: 283, 408
Phrigia, regat trac: 97
Piața (Libertății) (Timișoara): 543
Pianlak, prediu în Banat: 190, 191
Piatra Roșie, cetate dacică: 140
Piazzeta, Giovanni Battista, pictor italian: 313
Pica, Ioan, Antoniu, notar: 265
Piccolomini, Silvo, Enea, umanist italian (viitorul papă Pius al II-lea): 202
Picot (Picoc), Emil (Ėmile), cercetător francez: 278
Pietroasele, castru în Dacia romană: 146, 147
Pilu (Gugulanu), Petre, etnolog: 43, 49, 52, 55, 59, 62, 70, 138, 154, 174, 475, 479, 484
Pind, munți: 72, 81, 179, 214
Pinkerton, Allan: 283
Pip(p)a, Donila: 68
Pippidi, A., istoric român: 240
Pirda (Birda), localitate: 223
Pirogs (Burgas), localitate în Turcia: 218
Pisistrate, rege al Atenei: 145
Piskolti, Andreea: 212
Pitagora (Pythagoras), matematician și filosof grec: 124, 125, 130, 162, 172
Pitkhanas, împărat hittit: 97
Pius al II-lea, papă: 202, 203
Platon, filosof grec: 101, 113, 125
Plavișevița, localitate: 316
Plavoșin, Ioan, preot român: 397
Plesniță, maior în Armata Română: 298
Plevna, localitate în Bulgaria: 339, 340
Pliniu, istoric bizantin: 203

- Ploieșteanu, Grigore, prof. univ. dr.: 63, 64
 Ploiești, oraș: 3, 222, 369, 433, 434, 460
 Ploșit, localitate în Serbia: 269
Poarta Apei (poartă a cetății Timișoarei): 332
Poarta Aradului (poartă a cetății Timișoarei): 332
Poarta Azapilor (poartă a cetății Timișoarei): 332
Poarta Lugojului (Caransebeșului) (poartă a cetății Timișoarei): 332
Poarta Praico (poartă a cetății Timișoarei): 331
 Pobrata, mănăstire: 225
 Pocciti, Ambroziu, servitorul lui Inocențiu Micu-Klein: 266
 Pocol, Teodor, istoric român: 59, 62, 66, 438, 448, 458, 462, 464, 467, 471, 473, 477, 484, 488, 495, 499
 Podișul Podolic: 112
 Podișul Moldovenesc Central: 171
 Podunavia, regiune: 252, 253, 254
 Pojarevăt, județ în Serbia: 148
 Pojejena, localitate: 109, 316
 Pojon (denumirea maghiară pentru Bratislava): 6, 218
 Polens (Polonia): 193
 Polibiu, istoric roman: 79
 Pollock, F., scriitor polonez: 264
 Polonia: 139, 228, 232, 233, 248, 262, 454
 Pontul Euxin: 132, 152
 Pontul Stâng: 169
 Pop Ivan, Viorica, solistă de operă: 43
 Pop, Ioan Aurel, prof. univ. dr., academician, actualmente președinte al Academiei Române: 63, 64
 Pop, Mihai Octavian: 362, 366, 368, 370
 Pop, Niță, cântăreț: 268
 Pop, Paula: 55
 Pop, Sofia Ana: 69
 Popa, Radu: 3, 176
 Popea, Nicolae: 322
 Popeangă, Vasile: 36
 Popescu, Bogdan: 251, 255, 524, 532
 Popescu, Constantin: 39
 Popescu, Emilian: 250
 Popescu, I.: 280
 Popescu, Lucian: 165, 174, 464, 467, 546
 Popescu, Mihaela: 151, 152, 174
 Popescu, Octav, maior în Armata Română: 373, 423
 Popescu, Radu: 182
 Popescu, Virgil: 7, 50
 Popi, Gligor, prof. univ. dr.: 7, 18, 38, 40, 41, 42, 43, 46, 48, 65, 67, 69, 71, 73
 Popiți, Gr., istoric român: 6
 Popnicola, Nico: 61
Poporul român, tipografie (Budapesta): 22, 280, 287
 Popovici, Atanasie: 149
 Popovici, Ioan: 191, 384, 394, 405, 406
 Popovici, Lazăr, vicecăpitan: 316
 Popovici, Letiția: 8
 Popovici, Moise: 267
 Porecica, râu: 121
 Porțile de Fier ale Transilvaniei: 122, 244
 Porțile de Fier I, hidrocentrală: 208, 407, 458
Porolissum (azi, Moigrad), oraș: 112
 Porphyrios, istoric grec: 172
Portulatenium, sistem fortificat roman în jurul Lipovei: 106, 107, 108, 126, 178, 186, 187, 208
 Porumb, Nestor: 400
 Posa, comite: 187
 Posa, Diana: 52, 55
 Posti, Marin: 68
 Prahova, județ: 17, 406
Precucuteni, complex cultural la daco-geți: 80
 Preda (fiica banului Mihalcea): 227
 Predoiu, Dan Ion, academician: 66, 68, 165, 167, 170, 174, 252, 467, 470
 Prespa, lac: 179
 Priadila: 13
 Prigene, istoric grec: 125
 Primăria din Montesson (Franța): 330
 Primăria Municipiului Timișoara: 65
 Primul Război Mondial: 18, 23, 50, 51, 100, 193, 194, 327, 336, 341, 353, 383, 401, 403, 409, 424, 426, 472
 Primul Țarat vlaho-bulgar: 180
 Principatele Române: 37, 54, 55, 59, 345, 350, 361
 Principatele Unite (din 1862, România): 22, 23, 37, 259, 345, 361
 Principatul autonom al Transilvaniei: 209
 Principatul roman: 87
 Principatul Serbiei: 149
 Principatul Transilvaniei: 179
 Prințesa Ruxandra, soția lui Alexandru Lăpușneanu, domnitor al Moldovei: 248
 Pripet, râu: 80, 112
 Prisca, văduva lui Dioclețian: 85
 Priscianus: 117
 Priscus Panites, retor roman: 215
 Prislop, mănăstire: 27
 Prkosovo, localitate în Serbia: 295
 Procopiu din Cezareea, istoric bizantin: 142
 Protase, D., istoric român: 250
 Provincia autonomă „Banatul Timișan și Voivodina Sârbească”: 363
 Prut, râu: 286, 377

Pruteanu, George, conf. univ. dr.: 61, 72
Psametic I, faraon egiptean: 113
Psychopompi: 166, 169
Ptolemeu I, rege al Egiptului: 3
Ptolemeu, geograf: 102, 117, 118, 152, 156
Pușcaș, Florica: 518, 527, 535
Purdelea Sitaru, Maria: 40
Purdelea, Cosmin: 52
Pusta Bol: 192
Pusta Szilasy: 309
Pustiniș, localitate: 309, 398
Puterile Centrale, alianță politico-militară din timpul Primului Război Mondial: 334, 412
Putinei, castru în Dacia romană: 146
Putnik, general-maior austriac: 281

Q

Querfeld, Anton, proprietarul unei mori cu abur din Banat: 302

R

Rabova, localitate în Bulgaria: 68, 69
Raciov, Rafael: 62
Rada, Vasile: 7, 11, 48, 59, 200, 299, 308, 309, 310, 322, 324, 347, 349, 350, 352, 353, 370, 501, 507
Radenția, localitate: 107, 126, 208
Radimna, localitate: 316
Radio București Internațional: 18
Radio București: 5
Radio Copenhaga: 29
Radio Timișoara: 18, 48
Radio-Televiziunea Novi Sad (Serbia): 18
Radna, cetate: 107, 178, 186, 187, 188, 189, 190, 198, 209, 356, 499
Radonici, J., istoric sârb: 6
Radovan, Ștefan, istoric român: 272, 283, 289, 290, 299, 300, 310, 370, 442, 546
Radu cel Mare, domn al Țării Românești: 253
Radu de la Afumați, domn al Țării Românești: 230
Rakoczi, Sigismund: 179
Rama, divinitate: 132
Ramna, localitate: 317, 460
Ramses II, faraon egiptean: 79
Ranke, filosof german: 21
Ras Dașan, munte: 28
Ratibor, ducat silezian: 221
Raț, Gherasim, episcop: 359

Ravenna, oraș în Italia, capitală a Imperiului Roman (sec. IV-V d.Hr.): 100, 102
Ravennatis Anonymi: 252
Rădești, localitate: 200, 201
Răducanu Ianopoulou, Adriana: 8, 13, 19, 35, 45, 53, 63, 65, 71, 73, 74, 75, 76
Rădulescu, Alexandru, lect. univ.: 4, 7, 11, 13, 14, 15, 19, 35, 42, 44, 45, 47, 48, 49, 51, 52, 55, 58, 60, 65, 73, 75, 76, 176, 178, 184, 185, 196, 197, 204, 255
Rădulescu, Ion Heliade, scriitor român: 242, 271
Rădulescu-Imbroane, Cornelia: 39
Răduț, Vasile, cronicar: 69
Răileanu, Vital(i)e, academician: 69
Râmneanțu, Vasile, conf. univ. dr.: 15, 23, 42, 236
Râmneanțu, Petru: 148
Rămoiu, Mîrcea: 348
Răuți, localitate: 309
Răusenii, localitate: 255
Războieni, localitate: 255
Războiul Crimeii: 377
Războiul Peloponesiac: 169
Războiul Rece: 59, 529, 544
Râmnicu Sărat, oraș: 365
Re, patronul scribilor și al bibliotecarilor: 133
Recaș, localitate: 405, 511
Regalian(-us), rege al Daciei: 47, 165
Regatul Noului Babilon: 135
Regatul Sârbo-Croato-Sloven (Regatul Sârbilor, Croaților și Slovenilor) (1918-1929) (din 1929, Iugoslavia): 43, 437, 439, 451, 458, 483, 532, 540
Regatul Serbiei: 149
Regele Filip al II-lea al Macedoniei: 173, 291
Regensburg, oraș în Germania: 309
Regia Autonomă C.F.R. (București): 324, 325
Regimentul 2 Alba-Iulia: 298
Regimentul 5 Vânători (Timișoara): 50, 51, 463, 479
Regimentul 69 Infanterie: 367
Regimentul de graniță german bănățean de infanterie nr. 12: 11, 192, 257, 258, 262, 269, 270, 281, 282, 294, 295, 300, 302, 305, 306
Regimentul de graniță românesc bănățean de infanterie nr. 13: 258
Regimentul de graniță sârbesc bănățean de infanterie nr. 14: 258, 304
Regimentul de graniță wallacho-illiric: 258, 263, 282, 287
Regimentul III de artilerie: 339
Regimentul Iliric-Bănățean: 301
Regimentul Illiric: 263, 304
Regimentul numărul 11 din Petrowaradin: 304

- Regimentul VIII de linie*: 339
Regimentul X de Dorobanți: 339
 Reitter, Hyacint, preot: 269
 Remecha, regiune în România actuală: 120
 Remetés, regiune în România actuală: 120
Renașterea bănățeană, ziar (Timișoara): 18
Renașterea, curent artistic și de gândire: 56, 183, 210, 213, 216
 Republica (Rep.) Moldova, stat: 17, 65, 68, 69, 492, 498, 505, 532
 Resca, regiune în actuala Bulgaria: 121
 Rescher, N., filosof: 10
 Reșița, oraș: 335, 541
 Rethy, Ladislau, istoric maghiar: 272
 Reuniunea femeilor române (Arad): 74
Revista Institutului Social Banat-Crișana, revistă (Timișoara): 5
 Revoluția de la 1848-1849 (pașoptistă): 341, 344, 355, 356, 359
 Revoluția din Decembrie 1989: 544
Rex Histrianorum, rege get: 169
Rhabon (Bassa-Rhabou), hidronim: 219
 Rhin, fluviu: 121
 Richelieu, cardinal și duce francez: 3, 266
 Rintelen, Frantz, spion german: 407, 408
 Rittberg, oraș în Austria: 368
 Robert de Clari, scriitor francez: 179
 Rochbock, Ludovic, scriitor german: 175
 Rodna, cetate: 243
 Rogerius, autor: 184
 Rogozea, Petru (P.): 7, 41, 82, 83, 174
 Roland, Romain, scriitor francez: 11
Rolis, onomastic: 115, 123, 124
 Roller, teoretician comunist: 346
 Roma (Cetatea Eternă), oraș: 84, 86, 88, 90, 121, 124, 144, 147, 152, 159, 164, 165, 167, 170, 266, 401
 Roman, Al.: 271
 Roman, Ilie: 399
 România Mare (denumire a statului român după Unirea din 1918): 217, 286, 425, 445
 România: 11, 13, 14, 20, 23, 38, 50, 51, 57, 61, 62, 69, 71, 80, 95, 139, 193, 217, 238, 260, 286, 334, 346, 348, 371, 377, 382, 392, 393, 396, 406, 407, 411, 415, 419, 427, 430, 431, 432, 434, 437, 439, 446, 447, 450, 456, 457, 467, 468, 469, 470, 472, 474, 479, 483, 484, 489, 491, 492, 493, 499, 500, 501, 504, 505, 506, 507, 519, 525, 528, 529, 530, 532, 536, 544, 545
 Romanski, Stoian, academician bulgar: 149
Românul, editură: 3
 Romulianum, localitate în Serbia: 85
 Romulus, întemeietor al Romei: 144
 Rosetti, Al., lingvist român: 148
 Rosnatovsky, Ivan Simion, agent sovietic: 432, 433
 Rossi, Klemens, coordonatorul orezăriiilor din Banat: 284
 Roșu, Costa, scriitor român: 39
 Rotariu, Pavel, cărturar român: 47, 401
 Rotaru, Angela: 342
 Roth, Otto, avocat german, conducătorul „Republicii bănățene” (1918): 372, 380, 383, 384, 385, 392, 393, 394
 Roșu, Mihai: 261
 Ruanda Burundi, localitate în statul omonim (Africa): 32
 Rubaneț, Marieta, istoric român: 47, 51, 55, 59, 73, 74, 75, 76, 242, 344, 350, 353, 366, 368, 370, 520, 530, 537, 545
 Rubaneț, Mircea, istoric român: 47, 55, 59
 Rudeanu, familie boierească: 230
 Rudna, localitate: 190, 191
 Rudolf al II-lea, împărat austriac: 225, 232, 233
 Rumelia, provincie a Imperiului Otoman: 216
 Rumon (Ruma), denumiri pentru Roma („Cetatea Eternă”): 144
 Rusia: 257, 293, 328, 323, 346, 362, 376, 377, 469
 Russu, I.L., arheolog: 94, 95, 102
 Rusu, M., istoric: 250
 Rusu-Păsărin, Gabriela: 39, 41

S

- S.C. „Pro Arte” S.R.L.* (Timișoara): 1, 15, 19, 24, 35
S.C. Ando-Tours S.R.L. (Timișoara): 45, 49, 52, 53
S.C. Georgiu S.R.L. (Timișoara): 14
S.C. Romconstructa S.R.L. (Timișoara): 1, 13, 14, 15, 19, 24, 33, 34, 35, 53, 263
 S.U.A. (Statele Unite ale Americii): 25, 29, 39, 61, 66, 164, 166, 252, 283, 336, 408, 409, 434, 466, 469, 520, 531
Sabasius, zeu: 151
 Sabinus, Iulius, guvernator al Daciei romane: 165
 Sacu, localitate: 82, 263, 300, 306, 478
 Sacula, localitate în Serbia: 263, 300, 306
 Sadoveanu, Mihai(I), scriitor român: 17, 239
 Sakya-muni/Gautama Buddha, întemeietorul budismului: 124
 Salomon, Pfeffer von, Franz, conducător al S.A. (Germania): 375
 Salona (Split), oraș în Serbia: 85
 Salyma (Ierusalim), oraș în Iudeea: 186

Salzburg, oraș în Austria: 181, 321
Samoș, localitate în Serbia: 295
Samoilă, Mircea: 69
San Francisco, oraș în S.U.A.: 408
Sandu-Timoc, Cristea, președinte al Astrei
Române din Banat: 252, 253, 254
Sangaricos (Sakarya Nehri), râu: 98
Sangeacul Ineu: 201
Sangeacul Vidinului: 148
Sanie, S., istoric român: 250
Sanislao (Stanislav), voievod de Syprach: 120
Sanola, localitate dispărută: 259
Sarabi, trib dacic: 219
Sarajevo: 40, 149
Saramandu, Nicolae, prof. univ. dr.: 60, 61
Saravale, localitate: 519
Sarca, Diana: 59, 70, 241, 345, 348
Sardis, capitala Babilonului: 134
Sarmis, termen hittit: 94
Sarmisegetusa (Sarmizegetusa, Zarmizegetusa, Zermizegetusa) (capitala Daciei preromane): 23, 43, 90, 91, 92, 94, 97, 98, 100, 103, 154, 155, 244
Sarmizegetusa Regia (Marea Cetate), capitala Daciei romane: 103, 154, 155
Sasca Montană, localitate: 370, 449, 458, 489
Sat Bătrân, localitate în apropiere de Tibiscum: 99
Satchinez, comună: 81, 519
Satu Mare, județ: 99
Satu Mare, oraș: 111, 517
Satu Mic, comună: 111
Satu Nou, localitate: 296, 306
Saurnalii, sărbători romane: 26
Sava, fluviu: 363
Săcară, Nicolae, lect. univ. dr.: 4, 7, 11, 13, 15, 19, 35, 42, 45, 47, 49, 50, 51, 52, 58, 60, 65, 72, 73, 74, 326
Săcălaz, localitate: 39, 387, 502, 544
Săineanu, Lazăr: 40
Sălăjan, Petru: 18
Sălcuța, complex cultural la daco-geți: 80
Sâmbăta de Sus, mănăstire: 64
Sângeorge, localitate: 299, 459
Sânmartinul Maghiar, localitate: 309
Sânmihai (azi, Locve), localitate în Iugoslavia (în prezent, în Serbia): 17, 18
Sânmihaiul Român, localitate: 308, 309
Sânnicolaul Mare, localitate: 7, 181, 277, 316, 363, 405, 425, 426, 427, 519
Sânnicolaul Mic, localitate: 351
Sânpetru German, localitate: 109, 259, 351
Sânpetru Nou, localitate: 277
Sârbu, Ion, academician: 68, 243, 400
Sârbu, Iosif: 43
Sârbu, Richard: 40
Scărișoara, peșteră: 401
Scheia, biserică: 255
Schesvar, localitate dispărută: 259
Schiffer, Claudia, model: 26
Schitu-Frumoasa, sat: 103
Schliemann, arheolog german: 129
Schmidt, Georges, spion: 28, 29
Schraub, Franz, director școlar: 269
Schulmeister, spion: 273
Schumann, maior: 349
Science et vie, revistă (Franța): 31
Sciția, provincie romană: 51
Scoplje (Skoplje), capitala Macedoniei: 148
Scorilo (Scorylo, Skorianos), termen geto-dac: 103, 104, 105, 136
Scott, general nordist: 283
Screciu, Ofelia: 4, 5, 7, 11
Screciu, Viorel (V.S.): 4, 5, 7, 11, 12, 13, 15, 18, 19, 23, 24, 35, 39, 41, 42, 44, 45, 47, 49, 51, 52, 59, 60, 65, 73, 75, 76, 79, 266, 267, 273, 283, 310, 311, 375, 402, 403, 407, 432, 434, 542, 546
Scriptură (Biblie): 210, 211
Scudier, comisar imperial austriac: 307
Scurtu, Ioan, istoric român: 345
Seara, ziar: 335
Sebeș, localitate: 224
Seceani, localitate: 184, 295, 319
Sefkerin, localitate în Serbia: 269
Segeda, cetate în Peninsula Iberică: 244
Segedunum, localitate în Britannia: 244
Segesta, zeiță: 244
Segetica, regiune în Moesia: 244
Seghedin, oraș în Ungaria: 54, 264, 277, 323, 344, 411, 425
Segne, localitate în nordul Peninsulei Balcanice: 217
Sekau, Frederik: 368
Seldos, localitate în Serbia: 269
Selejan, Viorel: 39
Seleus (Seleuș), localitate în Serbia: 263
Semlacul Mare, localitate: 223
Semlacul Mic, localitate: 223
Senat: 86, 324
Seneca, filosof roman: 12, 104, 152
Seneslau/Seneslav, voievod în Țara Românească: 168
Senteș, localitate în Ungaria: 423
Serbia și Muntenegru, uniune de state (2003-2008): 63, 65, 66, 67, 68, 69
Serbia: 4, 13, 14, 15, 17, 19, 23, 35, 37, 40, 42, 45, 46, 63, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 73,

- 72, 74, 75, 76, 141, 148, 149, 181, 196,
217, 257, 351, 407, 412, 417, 420, 427,
428, 446, 456
- Serdica, oraș: 85, 86
- Serviciul Județean Timiș al Arhivelor Naționale:
298
- Serviciul Social: 8
- Seuter, geograf: 41
- Sextus, Aurelius Victor, general roman: 147
- Sf. Francisc de Paola Ad Montes: 265
- Sf. Gheorghe: 131, 314, 315, 517
- Sf. Ioan Botezătorul: 177
- Sf. Ioan Evanghelistul: 265
- Sf. Petru, personaj biblic: 86
- Sfântul Ieremia: 174
- Sfântul Iosif cel Nou: 241
- Sfatul Domnesc: 245, 254
- Sfera, Io(a)n: 11, 18
- Sfinții Sergiu și Bach: 265
- Shaw, G.B., dramaturg britanic: 34
- Shu*, zeu egiptean: 133
- Sia*, principiu divin: 133
- Sibinovici, Zoran: 37, 40
- Sibiu, oraș: 5, 6, 37, 40, 52, 53, 55, 56, 57, 58, 60,
61, 63, 64, 76, 164, 167, 193, 224, 263, 264,
352, 356, 365, 368, 386, 425, 430, 455
- Sicilia, insulă: 80, 114, 124, 125, 132, 139
- Siclic, Ferdinand, profesor croat: 193
- Sidorov, Vladimir: 67
- Sighișoara-Wittenberg*, cultură: 126, 128
- Sigismund al III-lea, rege polon: 233
- Sigismund Bathory, principe al Transilvaniei:
179, 221, 222
- Sigismund de August, rege polon: 248
- Sigismund de Luxemburg, rege maghiar: 195
- Sigismund, Ioan, voievod al Transilvaniei și
rege al Ungariei: 229
- Sigmirean, Cornel, conf. univ. dr.: 54, 63, 64
- Sigtema, capitală a Suediei: 244
- Silagiu, localitate: 82
- Silasch, localitate dispărută: 259
- Silenus/Zileau*, divinitate, corespondentul lui
Dionysos: 101
- Silezia, provincie în Polonia: 315
- Silvaș, localitate: 27
- Simion Movilă, domn al Țării Românești: 230,
232, 233
- Simion, Eugen, academician, președinte al
Academiei Române: 62
- Simionești, comună: 103
- Simocattes, Theofilact, istoric bizantin: 141
- Simon de Keza, cronicar maghiar: 203, 250
- Sinaia, localitate: 127, 430, 440
- Singidunum (Belgrad), oraș: 118
- Sinka, nobil maghiar: 187
- Sintești, localitate: 179
- Sippar, palat regal: 150
- Siracuza, oraș-stat: 124
- Siret, râu: 373
- Sirmium (Sremsk Mitrovica), localitate în Serbia:
84, 85
- Sistemul lui Brigido*: 357
- Sisyphos*, zeu grec: 133
- Siusummi*, zeu hittit: 133
- Skopje: 4, 13, 19, 35, 39, 40, 45, 49, 53, 63,
65, 73, 74, 75, 76
- Skutariotes, Theodor, cronicar bizantin: 249
- Slam(u), Iohann Iosef, colonel-conte austriac: 281
- Slatina, oraș în România: 111
- Slatina, oraș în Serbia: 57, 68, 498
- Slavest, localitate dispărută: 259
- Slavoliub, Iacob: 62
- Slavonia, provincie în Serbia: 195, 297
- Slătioara, comună: 111
- Slovacia: 98, 118, 315
- Smilea, S.: 264
- Soarele*, astrul zilei: 14, 26, 55, 80, 84, 94, 95, 96,
97, 108, 112, 132, 140, 155, 174, 211, 245
- Soarele-Mesager*, divinitate traco-dacă: 98
- Societatea „Fărșirotlu” (S.U.A.): 61
- Societatea „Steaua Română”: 334
- Societatea „Timiș-Bega”: 290
- Societatea Culturală „Patrimoniul” (Timișoara):
50
- Societatea de cultură macedo-română (București):
71
- Societatea de Istorie și Arheologie (Timișoara): 9
- Societatea de limba română din Voivodina: 359
- Societatea de Navigațiune Unită: 309
- Societatea de Științe Filologice-Filiala
Timișoara: 37
- Societatea de Științe Istorice din România-Filiala
Timiș (Timișoara): 14, 42, 46, 50, 58
- Societatea Literar-Artistică „Tibiscus” (Uzdin,
Serbia): 49, 55
- Societatea Numismatică a Banatului (Timișoara):
50
- Societatea pentru crearea unui Fond de Teatru
Românesc: 320
- Societatea pentru Cultura Românilor din Banatul
iugoslav (Serbia): 46
- Societatea Prediilor Bănățene: 191
- Societatea română dunăreană (S.R.D.): 309
- Societatea românească cântătoare și teatrală: 268
- Societatea StEG (Reșița): 299, 363
- Sofia: 67, 69, 86, 128
- Sofronie, călugăr: 27
- Sofronie, Petre: 18

Sokobanja, localitate în Serbia: 407
Sol-Ares („Zeul-Soare-Tânăr/Războinic”): 96
 Soliman Magnificul (Suleiman-han), sultan al Imperiului Otoman: 184, 207, 228, 229
 Solomon, rege al Israelului: 133
 Soloneț, râu: 220
 Soltau, oraș în Germania: 34
 Solymos (Șoimoș), localitate: 107, 126, 128, 186, 187, 208
 Someș, râu: 92, 93, 107, 111
 Someșan, Călin: 43, 59
 Someșul Cald, râu: 93
 Someșul Mare, râu: 93, 111
 Someșul Mic, râu: 93, 111
 Someșul Rece, râu: 93
 Somlio, cetate în Banat: 222, 223, 224
 Somlyng/Somliug (azi, Moravița), localitate: 223
Soslan (*Sozryqo*), zeu osetin: 133
 Sozomenos, scriitor bizantin: 215
 Sozopolis, cetate bizantină: 218
 Spancioc, boier moldovean: 248
 Spania: 28, 35, 85, 293, 526, 539, 540
 Sparta, oraș-stat în Grecia antică: 124, 134, 144, 146
 Spăriosu, Gabriel: 75
 Spăriosu, Trăilă: 39
 Spătaru, Vladimir: 200
 Spee, von, amiral german: 311
 Sperlea, Mariana, scriitoare: 43
 Spinei, V., istoric român: 250
 Srem, regiune în Serbia: 183, 195, 363
 Sremski Karlovci, patriarhie: 40
 Stahl, H.H., sociolog român: 250
 Stan, Corneliu (C.): 81, 84, 86, 174
Standard Oil, societate americană: 336
 Stanița, comună: 103
 Starciva, râu: 300
 Staro-Valaska: 121
 Statul Asăneștilor (Al doilea Țarat bulgar): 179, 180, 256
 Statul Major al Armatei Române: 261, 334, 475
Stavila, cartier în orașul Reșița: 242
 Stavrinis, vistier: 227
 Steer, Coriolan: 345
 Stefanovski, Branislav: 144, 145, 174
 Stefanus Byzantinus, scriitor bizantin: 203
 Sterghiu (-Mihany), Vanghea, pictor aromân: 4, 13, 19, 35, 37, 39, 45, 49, 53, 63, 65, 71, 73, 74, 75, 76
Stocani-Aldeni, complex cultural la daco-geți: 80
 Stoi, Dumitru: 7
 Stoia, Nicolae, preot: 8
 Stoian, Ioan, general de flotilă aeriană (r.): 47, 50, 51, 59, 329, 340, 347, 460, 461, 462
 Stoica, Eugen: 176
 Stoica, Ion Petre, scriitor: 43, 343, 345, 347, 476, 491, 498
 Stoica, Nicolae, de Hațeg, protopop: 9, 12, 243
 Stoicănescu, familie: 7, 514
 Stoika, Const. T. (Costel): 374
 Stoika, Nicolae, căpitan: 339, 340
 Stoika, Ștefan, colonel: 58, 339, 361
 Stoika, Titus T., căpitan în rezervă, avocat: 372, 373, 421, 489, 546
 Stokhausen, inginer militar austriac: 275
 Stone, Sharon, actriță: 26
 Strabon, geograf: 95, 101, 115, 120, 124, 125, 203
 Straja, localitate: 458, 514
 Stratimirovic: 302
 Strei, râu: 78, 430
 Striegl, Iosif, reprezentant al Consiliului Național al Șvabilor din Timișoara: 413
 Strigonium (Esztergom), arhiepiscopie (Ungaria): 119
 Strungă, Mariana: 43
Sub Cunună, punct în apropiere de Sarmizegetusa: 90, 91
 Suceava, oraș: 111, 225, 246, 255
 Sucellus: 132
 Sucevița, comună: 111
 Sucidava, localitate (azi, Celei, la gura Oltului): 146, 147
 Suci, Dimitrie, preot: 6, 15, 359
 Suedia: 149
 Suetonius, filosof roman: 12
 Sulla, împărat roman: 164
 Sulmona: 186
 Sulplicia, Dryantilla: 167
 Sum(m)er, stat în Antichitate: 128
 Sumlow, cetate în Banat: 222, 224
Supplex: 358
 Surdu, Alexandru, academician: 30, 71, 72
 Surducu Mic, localitate: 329, 340, 347
 Surian (Surjan), localitate în Serbia: 192
 Susani, localitate: 82, 83
Susrt, zeiță egipteană: 133
 Suveică, Gheorghe, preot român: 481, 485, 490
 Svenița, localitate: 109, 316
 Szabo, Jozsef, istoric maghiar: 149
 Szegedin, oraș în Ungaria: 371, 418, 456
Szeget, sintagmă: 244
 Székesfehérvár, localitate în Ungaria: 228, 313
 Szilagyi, Mihail, cumnatul lui Iancu de Hunedoara: 200
 Szönyi, Luci Andrei: 45

Ș

Șag, localitate: 508
Șaguna, Andrei, mitropolit al Transilvaniei: 40, 64, 67, 351
Șandru, Toader, jude: 201
Șarolta, mama lui Ștefan cel Sfânt, rege al Ungariei: 254
Șămanțu, Pavel: 69
Școala Ardeleană: 243
Școala cu clasele I-VIII Denta: 62
Școala cu clasele I-VIII nr. 16 „Take Ionescu” (Timișoara): 54
Școala cu clasele I-VIII nr. 23 (Timișoara): 50
Școala de Arte Frumoase (Timișoara): 43
Școala de Belle-Arte din Iași: 364
Școala de Matematică din Caransebeș: 261
Școala de Război din Viena: 260
Școala Generală Denta: 326, 327
Școala Generală nr. 19 „Avram Iancu” (Timișoara): 14
Școala Generală nr. 21 „Vincentiu Babeș” (Timișoara): 42
Școala Normală din Vârșeț (Serbia): 39
Școala neogrecă din Viena: 278
Școala Normală „Eftimie Murgu” (Timișoara): 337
Școala Normală pentru învățători din Timișoara: 262
Șelimbăr, localitate: 224
Șemlacul Mare, localitate: 181
Șerb, Teodor: 318
Șerban Vodă (Radu Șerban), domn al Țării Românești: 231, 232, 233
Șerbănescu, Mircea, actor român: 43, 436
Șicula, comună: 98
Șimand, localitate: 401
Șincai, Gheorghe, reprezentant de frunte al Școlii Ardelene: 138, 272
Șipet, localitate: 8
Șipețian, familie: 13
Șipoș, Dan Ioan, inginer: 58
Șiria, oraș: 263, 318, 401
Șișman, țar bulgar: 218
Șoimoș, localitate: 14, 107, 126, 175, 178, 179, 186, 187, 188, 189, 190, 198, 199, 208
Șonțu, maior român: 339
Șoroștin, localitate: 167
Șoimoș, cetate: 14, 175, 178, 179, 186, 187, 188, 189, 190, 198, 199
Șomuzul Mare, râu: 93
Șomuzul Mic, râu: 93
Șpilca, Viorica: 52

Ștefan cel Mare, domnitor al Moldovei: 23, 220, 227, 236, 245, 246, 247, 252, 253, 254, 255, 298, 376
Ștefan I „cel Sfânt”, primul rege creștin al Ungariei: 12, 184
Ștefănuș, Ioan: 399
Șumig, cetate: 41, 222, 223, 224
Șumen, district din Bulgaria: 150

T

Tabla Buții, cetate dacică: 222
Tabula Peutingeriană: 100, 102
Tacitus, Cornelius, istoric roman: 138
Taketievich von Toplica, Max, comandant militar austriac: 281
Talleyrand, ministru de externe francez: 44
Tamaro, Atilio: 149
Tambozi, George: 61
Tambozi, Justin: 61, 72
Tapae, localitate antică: 118
Taranis (Taranus, Taranacus), zeu celt: 132, 133
Tarent (Tarentum, Terentum, Tarentus), oraș în provincia Gallia Magna: 124, 132
Taricheia, oraș în Galileea: 132
Tarih-i Ungurus (Legenda Sancti Gerardi): 212, 213
Tarowisa (Tarwisa, Taruwisa), oraș-cetate daco-getic: 97
Tarqvinia, cetate în Etruria: 132
Taru-usa, tip de oraș-cetate daco-getic: 97
Taruwisa (Tarwisa), oraș-cetate daco-getic: 97
Tatabanya, feudă: 254
Taylor, Nikki, model: 255
Tazlău, mănăstire: 255
Tănase, Eugen, prof. univ. dr.: 41
Tărtăria, localitate: 46, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 133, 134
Tătănari, localitate în Republica Moldova: 67
Târgoviște, oraș: 235
Târgu-Mureș, oraș: 57, 63, 64, 514
Târgu-Neamț, oraș: 5
Târgu-Secuiesc, oraș: 241
Târnava Mare, râu: 93, 164
Târnava Mică, râu: 93
Târnavia, localitate în Austria: 271
Târnovo, reședință a unui țarat bulgar: 218
Teatrul Național (Timișoara): 43
Teatrul Național de Operă și Balet (Constanța): 72
Teba (capitală a Egiptului antic): 23
Tecuci, localitate: 232, 460

- Teisheba*, zeu al ploii, al tunetului și al războiului în Urartu (Armenia antică): 131
- Tekel*: 134, 135, 150
- Tel-Aviv, capitala Israelului: 28
- Telegraful Român*, ziar (Sibiu): 59, 264, 342
- Televiziunea *Europa Nova* (Timișoara): 48
- Televiziunea Novi Sad: 18
- Televiziunea Timișoara: 18
- Temes (Timiș), comitat în cadrul statului ungar (1860-1918): 190
- Teneas*, termen trac (*tenax*, termen latin): 115, 123
- Tennessee, stat în S.U.A.: 25
- Teotist, Mitropolitul Moldovei: 243
- Teodor, Dan, arheolog român: 250
- Teodorescu, D.M.: 154
- Teodorescu, Gh.C.: 6
- Teodoroiu, Ecaterina („Eroina de la Jiu”): 23
- Teodosie, episcopul Tomisului și Callatisului: 60
- Teregova, localitate: 367, 398, 450, 511
- Teremia Mare, localitate: 23
- Tergeste (Trieste), cetate în Peninsula Istria: 132
- Tesalia, regiune în Grecia: 121, 132, 140, 179, 217, 291
- Teshub*, zeu: 131
- Tetovo, localitate în Macedonia: 144, 174
- Teutates*, zeu celt: 133
- Thales, filosof și matematician grec: 172, 173
- Theodoretos din Cyros, istoric bizantin: 143
- Theophanes Confessor, cronicar bizantin: 141, 147
- Thesalonic, oraș în Grecia: 85
- Thiamarcos, basileu: 104
- Thot*, zeu egiptean: 133
- Thou, Jacques Augustin, de, cronicar francez: 227
- Thukydides (Tucidide), istoric grec: 124, 169, 203
- Thurloe, John, spion englez: 267
- Tibiscum* (*Tibiskon*, *Tivisco*, *Tiviscum*), denumire antică a localității Jupa: 14, 99, 100, 109, 110, 118, 321
- Tibiscus*, periodic (Uzdin, Serbia): 49, 55, 65
- Tibisia* (azi, Timiș), râu: 93, 111
- Tibru, fluviu: 84, 144
- Tiepolo, pictor italian: 313
- Tighina, raion în Republica Moldova: 67, 225, 376, 437, 472, 492
- Tigru, fluviu: 98, 135
- Tile*, termen trac (*tell-us*, termen latin): 115, 123
- Tiltea*, termen trac (*dilido*, termen latin arhaic): 115, 123
- Timiș, județ: 489, 596
- Timiș, râu: 190
- Timișoara, oraș: 241, 343, 465, 473, 481, 483, 487, 489, 491, 501, 502, 503, 506, 508, 526, 528, 530, 531, 535, 537, 538, 541, 542
- Timiș-Torontal, județ: 473, 480, 485, 489, 495, 496, 499, 501, 504, 508, 527, 528, 534, 536, 544
- Timișul Mic (Timișelul, azi Bega), râu: 93
- Timoc, regiune în Serbia și Bulgaria: 37, 39, 40, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 148, 149
- Timocului*, stradă (Timișoara): 1, 13, 15, 19, 24, 33, 35
- Tinia*, soția zeului suprem: 130
- Tirana: 39
- Tiraspol, oraș în Transnistria: 298
- Tirol, provincie în Austria: 313, 315, 484, 485
- Tisa (Mureșul Mare, Maris, Marisus), râu: 11, 81, 92, 93, 111, 119, 153, 196, 238, 244, 245, 249, 252, 258, 300, 304, 315, 316, 363, 371, 372, 373, 374, 421, 423, 424, 458, 487, 491
- Tisa Albă, râu: 93
- Tisa I*, cultură: 93
- Tisa II*, cultură: 93
- Tisa Neagră, râu: 93
- Tisa Superioară: 92, 111
- Tiscia: 153
- Tismana, mănăstire: 27, 224, 458
- Titel, localitate: 300, 303, 304
- Titulescu, Nicolae, diplomat, ministru de Externe român: 68
- Tivisco, localitate: 100, 102, 275
- Toader, meșter: 268
- Toc*, toponim: 98
- Todoran, Eugen, prof. univ. dr. (rector al Universității din Timișoara): 37, 38, 75, 76, 274, 291
- Tomșa, Ștefan, domn al Moldovei: 225
- Tomaschek, W., lingvist: 112, 219
- Tomasevac, localitate în Serbia: 263, 296, 306
- Tomici, Petru: 18
- Tomis (denumirea antică pentru Constanța): 60
- Tomoni, Dumitru, istoric român: 47, 176, 271, 319, 370
- Topârcea, localitate: 167
- Topolea, localitate: 284, 285, 289, 290, 299, 442, 443, 444
- Torma, Zsofia, cercetătoare maghiară: 128
- Toropu, O., arheolog român: 250
- Toszeg, localitate în Ungaria: 82
- Toxabă (Toxun), tatăl regelui Ștefan cel Sfânt al Ungariei: 253
- Tracia, țară: 121, 122, 139, 163, 216
- Traian(us)*, patronim: 132

- Traian, împărat roman: 79, 81, 86, 102, 107, 117, 137, 151, 152, 165, 170, 172, 173, 209, 219, 260
- Trailovici, Zvonco: 68
- Transcarpatia (parte a Maramureșului istoric, rămasă dincolo de hotarele României, inițial Cehoslovaciei, iar, ulterior, Ucrainei): 70
- Transdierna, localitate în Dacia romană: 147
- Transilvania, provincie românească: 6, 27, 29, 50, 60, 63, 68, 83, 97, 120, 121, 158, 181, 191, 195, 196, 217, 221, 228, 229, 230, 232, 238, 250, 251, 254, 265, 274, 286, 292, 297, 317, 319, 321, 327, 330, 340, 342, 343, 346, 349, 352, 354, 355, 357, 358, 361, 364, 366, 367, 368, 377, 378, 383, 385, 402, 413, 415, 417, 418, 419, 420, 423, 430, 439, 446, 451, 472, 476, 477, 486, 487, 528, 544
- Transilvania*, revistă (Sibiu): 6, 265
- Transnistria, regiune în Republica Moldova: 67, 68, 70, 480, 482, 486, 492, 498, 505, 510
- Tratatul de Pace de la Trianon: 57, 194, 402, 500, 525, 532, 534, 540
- Tratatul de Pace de la Versailles: 37
- Trencsen, localitate în Ungaria: 295
- Tribuna*, ziar: 264, 340
- Tricca/Tricce: 132
- Trickovic, Raduila, dr.: 67
- Trier, oraș în Germania: 85
- Trieste, oraș în Italia: 132
- Trifanum: 132
- Trifu Căta, Traian: 46, 49
- Trigemina*, Porta (poartă a cetății Timișoarei): 132
- Triglav: 132
- Trimerus: 132
- Trimurti: 132
- Trinacria: 132
- Trinca, localitate în Republica Moldova: 67
- Tripartitum Werböczy*: 251
- Triphylia: 132
- Tripla Alianță (Puterile Centrale)*, alianță politico-militară din timpul Primului Război Mondial: 340, 346
- Tripolis: 132
- Triptolemus: 132
- Triquetra: 132
- Tritia: 132
- Triton*, zeu grec: 132
- Tritonia: 132
- Tritonos: 132
- Trivicus: 132
- Troia egipteană: 132
- Troia, cetate: 132, 160
- Troia*, toponim: 132
- Troisa (Troia)*, oraș-cetate daco-getic: 97
- Trotuș, localitate: 247
- Troyes, oraș în Franța: 86
- Trușan: 351
- Truavici, Halit: 67
- Tudhaliyas, împărat hittit: 97
- Tudor, Gh., colonel: 88
- Tunisia: 296
- Tunusli, frații: 143
- Turburan, Vlad (V.T.): 25, 28
- Turcia: 23, 27, 207, 208, 377
- Turcuș, Aurel, scriitor român: 4, 5, 6, 12, 13, 14, 15, 19, 35, 41, 45, 48, 49, 50, 52, 56, 60, 65, 73, 75, 76, 203, 266
- Turdaș(-Vinča)*, cultură daco-getică: 80, 100, 128, 129, 130
- Turner, Ted (Robert Edward III), miliardar american: 25
- Turnu Roșu, trecătoare: 224
- Turnul Apei: 332
- Turnul lui Babel, zidurat în Babilon: 124
- Turturea, prieten al domnitorului Mihai Viteazul: 227

Ț

- Țapos, George: 318
- Țara Cărvunei: 218
- Țara Cumanilor: 253
- Țara Hațegului, provincie românească: 140
- Țara Maramureșului (Țara Dacogetilor Mari/Magni de pe Mureșul Mare/Tisa): 92
- Țara Moților: 341
- Țara poporului ilak, provincie romană: 121
- Țara Românească, provincie românească: 27, 163, 175, 191, 196, 217, 226, 233, 247, 251, 257, 285, 361, 366, 430
- Țara Românească de dincolo de Volga, provincie romană: 121
- Țara Românească din Banat, provincie românească: 121, 217
- Țara Românească Moldova, provincie românească: 121, 217
- Țara Românească Muntenia, provincie românească: 121, 217
- Țara Românească Panonnia, provincie romană: 121
- Țara Românească Transilvania, provincie românească: 121, 217
- Țările de Jos: 181
- Țările Române: 178, 181, 182, 216, 238, 244, 281, 317, 361
- Țăra, Vasile D., prof. univ. dr.: 40

Țărcovnicu, Emil: 71
Țăru, Horia, preot: 59, 62, 69
Țichindeal, Dimitrie, cărturar român: 262, 268
Țenchea, Ion, jurist: 11, 12, 13, 14, 23, 192,
193, 194, 255, 390, 391, 546
Țopa, Mihai, poet român: 47, 227, 255, 360
Țundrea, Victor, istoric român: 42, 47, 55,
404, 497, 534, 546

U

Ucraina: 17, 37, 65, 239, 327, 510
Udrii (Adrianopol, azi Edirne, în Turcia): 216
Uilusa/Wilu-usa, tip de oraș-cetate daco-getic:
97
Ulama Pașa, pașă turc: 184, 210, 211
Ulise, personaj legendar: 79
Ulma, localitate în Serbia: 301
Umanismul, curent literar și ideatic: 16, 56
Una, zeu: 131
UNESCO, organizație internațională: 53, 180
Ungaria de Sud: 366
Ungaria: 6, 47, 56, 57, 60, 62, 64, 65, 66, 119,
120, 141, 175, 178, 181, 183, 191, 194,
195, 207, 218, 221, 228, 229, 230, 251,
272, 276, 279, 280, 285, 297, 302, 307,
315, 335, 336, 348, 354, 357, 361, 364,
365, 367, 370, 378, 379, 380, 401, 413,
418, 421, 423, 434, 446, 457, 458, 467,
470, 487, 494, 499, 500, 506, 507, 511,
525, 529, 532, 538, 540, 542
Ungheanu, Mihai, prof. univ. dr.: 60
Ungrovlahia, provincie românească: 163
Ungureanu, Emanuil, cărturar român: 13, 320
Ungureanu, Marius (M.), asist. univ.: 87, 174
Unio Trium Nationum: 251
Uniunea Poștală Universală: 23
Uniunea Vatra Românească-filiala județului
Timiș (Timișoara): 50
Universitatea „Babeș-Bolyai” (Cluj-Napoca): 63,
64
Universitatea „Lucian Blaga” (Sibiu): 63, 64
Universitatea „Petru Maior” (Târgu Mureș): 63,
64
Universitatea „Tibiscus” (Timișoara): 65
Universitatea de Științe Agricole a Banatului
(Timișoara): 65
Universitatea de Vest (Timișoara): 50, 58, 63, 64,
66
Universitatea din Berlin: 264
Universitatea din Bologna: 176
Universitatea din București: 364
Universitatea din Iași: 364

Universitatea din Paris: 192
Universitatea din Timișoara: 37
Universitatea Oradea: 63, 64
Universitatea populară de vară „Nicolae Iorga”
(Vălenii de Munte): 16
Uno, zeiță latină: 130
Unterberger, Franz, fratele lui Michelangelo
Unterberger: 314
Unterberger, Michelangelo, pictor austriac: 313,
314
U-Pharsin, termen: 134, 135, 150
Uranos (Uranus), zeu grec primordial: 110
Urartu (Armenia antică): 131
Ureche, Damian, scriitor: 43
Ureche, Grigore, cronicar: 93, 202, 243, 245
Ursu, localitate: 259
Ursulescu, Ana Niculina, poetă: 75
Ursulescu, N., arheolog român: 250
Ususău, comună: 188, 198, 263, 264
Utah, stat în S.U.A.: 408
Utu, zeiță („sora Soarelui”): 96, 97
Utvin, localitate: 308, 519
Uzdin, localitate în Iugoslavia (astăzi, Serbia):
4, 12, 13, 14, 15, 19, 24, 35, 39, 41, 45, 46,
47, 48, 49, 52, 55, 63, 65, 66, 68, 71, 73,
74, 75, 76, 263, 305, 306, 400
Uzina Electrică (Timișoara): 440

V

(Vladimirescu), Tudor, conducătorul revoluției
din Țara Românească (1821): 37
„Vacuț”, tip de sat: 12
Vadul Nisipurilor, zonă în Banat: 213
Vaida, George (G.): 13, 14, 40, 43, 88, 94, 95,
110, 116, 118, 119, 153, 156, 157, 158,
160, 162, 173, 174, 219, 255
Vaillant, L. A.: 345
Vaja, localitate: 259
Valachia (Transilvania): 121, 217
Valachia Maior (Valahia, Vlaska) (în Evul
Mediu-Țara Românească, Muntenia): 121
Valachia Minor (Moldova): 121, 217
Valachii (valahii): 120, 121, 140, 217
Valahia (altă denumire pentru Țara Românească):
66, 121, 215, 279, 355
Valahia de Est, provincie romană: 121
Valahia de Vest, provincie romană: 121
Valahia Mică (Croatia): 121
Valahia Minor: 121, 217
Valahiile românilor morlaci: 217
Vâlcev, Ghenadi: 67
Valea Albă: 374

Valea Almăjului: 260
 Valea Buzăului: 222
 Valea Crișurilor: 98
 Valea Crișului Alb: 200
 Valea Jiului: 219, 220, 260
 Valea Minișului: 448
 Valea Mureșului: 98, 107, 178, 186, 198
 Valea Oltului: 167
 Valea Târnavei Mari: 167
 Valea Teleajenului: 232
 Valea Tihului: 90
 Valea Timișului, localitate: 82, 83
 Valea Timocului (împărțită între Serbia și Bulgaria): 42, 57, 81, 120, 141
 Valenciennes, Henri, de, cronicar francez: 348, 460
 Vance, Cyrus, secretar de stat american: 192
 Vancea, Zeno: 268
 Vancu (Vanku), Milan, istoric sârb: 66
Vanhan, stil arhitectonic în Evul Mediu: 176
 Variaș, localitate: 12, 387
 Varna, oraș în Bulgaria: 438, 519
 Varvata, râu: 220
 Vasilescu, Relu: 34
 Vasilevici, Mihailo: 69
 Vasilievic, Konstantin: 305
 Vasiluță, Livia: 40
 Vaslui, oraș: 237, 247
 Vassilikos, Iacob, domnitor al Moldovei: 238, 240, 244, 245, 246, 248, 252, 253, 254, 255
Vatina, cultură: 202, 486
Vauban, stil arhitectonic în Evul Mediu: 190, 199, 207
 Vauvenarges, filosof: 26
 Văcărescu, I.: 271
 Văidoaia, masiv muntos: 83
 Vălenii de Munte, localitate: 16, 17
 Vărădia, localitate: 118, 179, 181, 399
 Vârciorova, localitate: 171, 173, 255
 Vârșeț, cetate: 195, 196
 Vârșeț, oraș în Serbia: 38, 39, 40, 42, 46, 48, 57, 65, 67, 69, 71, 73, 109, 118, 242, 258, 259, 289, 297, 301, 317, 359, 398, 399, 400, 403, 406, 407, 419, 437, 438, 490
 Vechiul Imperiu Hittit: 97
 Velichi, N.: 44
 Veneția, oraș în Italia: 216, 261, 313, 356, 362
 Verbia, localitate: 248
 Vergilius, istoric roman: 87
 Verona, oraș în Italia: 261
 Versailles, castel (Franța): 37, 476
 Vertan, Maria, cercetător român: 58, 347, 348, 349, 351, 369, 370
 Vestfalalii (Valahia de Vest): 121
 Veștem, localitate: 224
 Viator, M.A., veteran roman: 214
 Vichente, Radu: 298
 Victor Vlad Delamarina, localitate: 82
 Victoria, regină a Marii Britanii: 181
 Vicze, Carol, istoric român: 13, 15, 39, 41, 43, 47, 49, 59, 103, 104, 112, 115, 123, 136, 138, 151, 152, 154, 155, 156, 157, 159, 160, 162, 166, 168, 170, 172, 173, 174, 222, 223, 228, 229, 234, 255, 331, 332
 Vidacu, Dana: 14
 Vidin, localitate în Bulgaria: 4, 13, 14, 19, 35, 41, 45, 49, 53, 63, 65, 66, 67, 68, 69, 71, 73, 74, 75, 76, 116, 148, 218, 219
 Vidra de Jos, localitate: 111
 Vidra de Sus, localitate: 111
 Vidu, Io(a)n, compozitor român: 399, 445
 Viena: 4, 13, 15, 19, 35, 45, 49, 52, 63, 65, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 81, 84, 174, 182, 190, 192, 193, 207, 229, 233, 257, 260, 261, 262, 269, 276, 278, 279, 281, 283, 288, 294, 297, 300, 301, 302, 303, 305, 307, 309, 312, 313, 314, 316, 319, 321, 329, 342, 349, 350, 352, 355, 357, 359, 362, 370, 425, 436, 440, 454, 475, 499, 528, 534
 Vietnam: 25
 Vilaietul de Timișoara: 229, 235
 Vilana-Perlas, Franz, conte austriac, guvernator al Banatului: 284
 Villehardouin, Geoffroy de, cronicar francez: 179
 Vilnius: 28
 Vinga, localitate: 316, 405, 519
 Vințul de Jos, localitate: 209, 210, 368
 Visa, râu: 164
 Visarion, călugăr: 27
 Visconti G.B., arhitect italian: 190, 199
Vishnu, zeu: 132
 Vistria/Histria, cetate în Dobrogea de astăzi: 132
 Vișag, localitate: 82
 Vișan, Ovidiu: 41
 Vit, râu: 121
 Vitalian, căpetenie de neam romanic: 158
 Vlașca („Țara românilor”): 139
 Vlad Țepeș, domnitor al Țării Românești: 23, 220
 Vlad, Cristian: 485
 Vladimirovăț, localitate în Serbia: 406
 Vladislav al II-lea, rege al Ungariei: 184, 200
 Vladislav Vlaicu (Vlaicu Vodă), domn al Țării Românești: 217, 218, 219
 Vladislav, voievod de Bivinis: 120
 Vlahia Mică (Etolia și Acarnania): 217, 291

Vlahia Superioară (Epirul): 291
 Vlahia/Țara Românească din Banat: 121, 217
 Vlaho-Rynchinoi (în sudul Macedoniei): 217
 Vlaska Veche: 121
 Vlaska: 121, 217
 Vlădescu, Andreea: 3, 373, 485
 Vlăduț, Dumitru, conf. univ. dr.: 15, 47
 Voicu, numele românesc al regelui Ștefan cel Sfânt al Ungariei: 254
 Voievodatul de Bălgrad-Alba: 238
 Voievodatul de Biharea: 238
 Voievodatul de Dăbâca: 238
 Voievodatul de Morisena: 238
 Voievodatul de Muscel: 239
 Voievodatul de Olt: 239
 Voievodatul Marmației: 239
 Voivodina, provincie autonomă în cadrul Iugoslaviei (astăzi, Serbiei): 4, 12, 13, 14, 15, 17, 18, 19, 24, 35, 36, 39, 42, 43, 45, 46, 47, 48, 66, 69, 81, 359, 363, 406, 407, 427
Volcae, trib celtic: 143
 Voltaire, filosof francez: 24
Vorba noastră, ziar (Zaiecear, Serbia): 67, 69
 Voroneț, mănăstire: 255
 Vraca, George, actor: 61
 Vrană, George: 61
 Vrani, localitate: 40
 Vrnjacka, localitate în Serbia: 407
 Vuia, Traian, inventator român: 176, 327, 329, 330, 348, 357
 Vulcan, Iosif, scriitor român: 271
 Vulpe, Alexandru, arheolog român: 79
 Vulpe, Ana: 61
 Vulpe, Ion: 61, 72
 Vulpe, Radu, specialist român în epigrafie: 88, 209

W

Waldpress, tipografie (Timișoara): 45, 49, 52
Walhisk, derivat adjectival: 143
 Walter, călugăr german: 177
 Wannsee, localitate în Olanda: 28
 Washington, capitala S.U.A.: 283, 409
 Wathay, Ferencz, prizonier maghiar: 234
Watusii, trib în apropiere de Ecuator: 32
 Weber, Max, filosof german: 10
 Weifert, Ignaz: 305
 Weifert, Karl: 305
Welche, etnonim: 143
 Werböczy, Ștefan, nobil maghiar: 228
 Wert, de, căpitan austriac: 296

Weygand (Weigand), Gustav, istoric austriac: 149
 Wiborada, personaj legendar: 250
 Winter, lady, de, susținătoare a cardinalului Richelieu: 267
 Wischad, localitate dispărută: 259
 Wiśniowiecki, comandant polonez: 248
Wittenberg, cultură: 83
 Wolfgang, gravor german: 188, 209
 Wolton, Thiery, istoric: 3
 Wurm, Ioszeff, negustor austriac: 201

X

Xenofon, istoric grec: 138
 Xenopol, A.D., istoric român: 21, 84, 227, 240, 250, 264
 Xerxes, rege al Persiei: 3

Y

Yalta, localitate în Ucraina (azi, în Rusia): 434, 530
 Ybl, arhitect: 41

Z

Zaberca, Vasile Mircea, prof. univ. dr.: 39
 Zagreb: 218
 Zai(e)cear (Zajecar), localitate în Iugoslavia (astăzi, Serbia): 4, 13, 15, 19, 35, 45
 Zamfira (Domnița), fiica lui Matei Basarab: 27
Zamolxis (Zalmoxis/Zalmoxes/Zalmas, Soarele-Moș/Salmos), divinitatea supremă la geto-daci: 14, 124, 125, 154, 155, 168, 169
 Zamoyski, Jan, cancelar polon: 232
 Zanes, castel în Dacia romană: 147
 Zapolya, Ioan, voievod al Transilvaniei: 189, 243
 Zapus (Zopus), regiune în România de astăzi: 120
Zarabos (*Tereos*, *Tarabosteseos*), termen pentru nobilii geto-daci: 160, 161
Zarathustra, filosof, creatorul religiei iraniene: 124
 Zargidava, cetate getică: 171
 Zata, Mihaela: 68
 Zădăreni, localitate: 259
 Zbucea, Gheorghe, prof. univ. dr.: 61, 67, 71
 Zeană, Ionel, dr.: 60, 61

Zeia Gaie („Baba-Gaia”), divinitate ponto-dunăreană: 97
Zelezna, localitate în Bulgaria: 366
Zelta, onomastic: 115, 123, 124
Zemun, localitate în Serbia: 282, 296, 300, 301
Zeul-Moș (Zamolxis), divinitatea supremă la geto-daci: 168
Zeunlek, localitate în Ungaria: 181
Zeus, divinitatea supremă la vechii greci: 111, 131
Zips, localitate în Austria: 252
Ziridava (Arad): 118
Zisu, Nicolae: 59
Zombor, district în Serbia: 363
Zomboreanu, Georgeta: 40
Zonbor Deesk, localitate în Ungaria: 181
Zosimos, scriitor bizantin: 215
Zottu, general: 334
Zrepaia, localitate: 306
Zulechner, Martin, general-maior austriac: 281
Zurobara (Timișoara): 118
Zvonacka Banja, localitate în Serbia: 407
Zypta, termen trac (*harbeo*, termen latin): 115, 123